

odborný časopis

sociální služby

cena: 50 Kč / 2,3 €

Ošetrovatelské úkony

Jiří Horecký:

Důležité je dokázat
odlišit podstatné věci
od nepodstatných

Národní cena sociálních služeb

Pečovatel/ka roku

Nejlepší řešení pro Vaše klienty

Speciální kosmetika **MoliCare® Skin**
zajistí tu nejlepší péči o pokožku
namáhanou inkontinencí

Vysoce koncentrované složení

- Na očistu a péči o klienta postačí použít menší množství
- Celková spotřeba kosmetiky je až o 40 % nižší oproti jiným produktům*

Jedinečný obsah účinných látek

- Nutriskin Complex přispívá k lepší elasticitě kůže a napomáhá její regeneraci

Vyvážené pH 5,5

- Šetrné a nedráždivé vůči pokožce
- Podporuje ochranné mechanismy kůže a udržuje ji zdravou

Inkontinence

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 333**, navštivte
www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

* Zjištěno na základě testování kosmetiky MoliCare Skin v období 01–10/2017 v nemocnicích po celé ČR

**O krok dál
pro zdraví**

odborný časopis

sociální služby

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR

Adresa: Vančurova 2904, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu, www.apsscr.cz
www.facebook.com/Socialnisluzby
IČO 604 458 31

Ročník: 20

Číslo: 12/2018 PROSINEC

Cena: 50 Kč / 2,3 € (cena letních dvojčísél: 69 Kč / 3 €)

Roční předplatné: 538 Kč / 24,4 €

Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).

Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adrese vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10× ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:

Šéfredaktorka: Mgr. Veronika Hotová

sefredaktor@apsscr.cz

+420 607 056 221

Zástupkyně šéfredaktora: Ing. Kateřina Endrštová

redakce@apsscr.cz

+420 725 345 575

Jazyková korektura:

české texty: Mgr. Tamara Kajznerová a redakce

APSS SR: Mgr. Juliana Hanzová

ZPSS v SR: Mgr. Mária Grigová

Redakční rada:

Mgr. Petr Brázda

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA

JUDr. Vladimír Hort

Mgr. Veronika Hotová

Ing. Renata Kainráthová

Ing. Daniela Lusková, MPA

Mgr. Alena Sakařová

Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS.

Mgr. Jan Vrbický

Grafické zpracování a tisk:

RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:

SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbků 1800/77,

hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,

www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,

fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,

SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:

MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.

P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko

Tel.: 00421/2/67201931-33 předplatne

e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:

Není-li uvedeno jinak:

Fotky & Foto a archivny autorů příspěvků

Foto na titulní straně:

Fotky & Foto

Elektronická verze časopisu:

www.alza.cz

Příspěvky a inzerce:

Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.

Inzerce, PR články a příspěvky do rubrik Střípky

z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktora.

Za obsah inzercí a PR článků odpovídá zadavatel.

Přetiskování krátkých úryvků článků je možné pouze

s uvedením názvu, jména autora článku, ročníku,

číslo a strany. Přetiskování celých článků či jejich částí

přesahujících jeden odstavec je možné pouze se svolením

redakce. Uzávěrka je vždy 15. dne předchozího měsíce.

Další pokyny naleznete na www.socialnisluzby.eu.

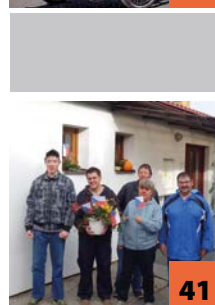
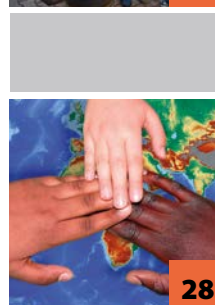
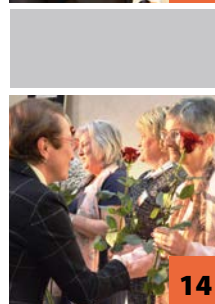
Registrace:

Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018

ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

- Aktuality APSS ČR 5
- Aktuální nabídka seminářů
Institutu vzdělávání APSS ČR 6
- Rozhovor: „Důležité je dokázat odlišit
podstatné věci od nepodstatných,“ říká znovuzvolený
prezident APSS Jiří Horecký 12
- Národní cena sociálních služeb
– Pečovatel/ka roku 2018 14
- Psychologie: Deprese u seniorů 16
- Legislativa: Co přináší novela nařízení vlády
č. 341/2017 pro rok 2019 21
- Řízení: Efektuace aneb Uvažujte jinak 22
- Ošetřovatelské úkony z hlediska legislativy,
vykazování péče pojišťovně a praxe
v sociálních službách 24
- ZPSS v SR: Žilinský Oskar 2018 26
- Okénko do zahraničí: Poskytovanie sociálnych
služieb imigrantom na Slovensku 28
- Dobrá praxe: Společně ke kvalitě
aneb Nebojte se projektů! 30
- Technologie: Umělé vidění se jmenuje OrCam MyEye 31
- PR HARTMANN: Všestranná péče s kosmetikou
MoliCare Skin – Ideální tip na dárek
pro blízké vašich klientů 32
- Recenze: Tři židle – fyzické předmětové divadlo
s edukativním přesahem na téma demence
Alzheimerova typu 33
- Pro inspiraci: Rikša, cyklorikša, elektrocyklorikša? 34
- Zařízení certifikovaná Značkou kvality 35
- Pro inspiraci: Kvíz – Zeměpisné názvy 36
- Veřejný ochránce práv: Systematické návštěvy domovů
pro osoby se zdravotním postižením:
zakončení série návštěv a zpráva o zjištěních 37
- Názory: ohlasy, komentáře: Neviditelní senioři 38
- Technologie: Navigace pro nevidomé
chodce Naviterier 40
- Střípky z domova 41

*Neexistuje potravina,
která by vytvořila
součást něčeho
vánočního jídelníčku.
Což v praxi
znamená, že se
vám nepodaří bez
problémů zakoupit
ani dietní suchary
a mrkvový džus.*

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTKY

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Vánoce jsou za dveřmi, dva prsty už v našich domácnostech mají. Co dva prsty, už obě ruce a nohy. Mají Vánoce nohy?... no, tato úvaha je evidentně lichá ☺.

Takže dnes mám napsat úvodník do našeho odborného „plátku“. Jsem pod dojmem dnešního zážitku, proč nenapsat o něm.

Vyrazila jsem si k lékaři, v Hradci Králové, víte, tam, jak je sídliště Labská kotlina ☺. Zaparkovala jsem před jedním z domů, výstavba z 60. let, průměrný věk obyvatelstva této čtvrti 75+. Při představě, že v čekárně strávím nejméně hodinu drahocenného času, lovila jsem z objemné aktovky na zadním sedadle vozu (té automobilky, jež nám konkuruje na trhu práce) příručku certifikace Značky kvality, abych nastudovala, co jsem ještě nenastudovala. Vidím, že se k oknu ve zvýšeném přízemí hrne paní v kabátě a rukavičkách. Pomyslela jsem si: „Ježíškovy voči“, asi parkuju tam, kam dorazí rozlícený syn s nákupní taškou, paní mu hlídá parkovací pozici. Ale kdepak, žádný syn, ani dcera. Paní jen pohledem prosila o vládné slovo, úsměv. S dávou v omšelém čepici se zdobným špendlíkem jsem si chvíli povídala o počasí a Vánocích. Usmívala jsem se na ni, ale bylo mi smutno. Jsou Vánoce, bude ta křehká dáma sama? Hlásáme, jak je normální žít doma a jak je všem doma nejlip. Ano, bezesporu je normální žít doma. Ale je normální žít osamělý? Společnost se připravuje na nárůst počtu seniorů (zatím spíše na papíru). Ale připravuje se také na nárůst osamělosti? Na staříky v kabátech a rukavičkách loudící o pozdrav kolemjdoucí spěchající stále někam, jenž oči nezvednou od mobilního telefonu? Jsem vděčná životu a své profesi, že pracuji v sociální službě. Ano, je velká. Ano, je to instituce, ačkoli permanentně deinstitucionalizujeme. Ale rozhodně tam nikdo není o Vánocích sám. Moji drazí kolegové po celý advent dělají mnoho pro to, aby si jej dámy a páni užili. Nejde-li to u nich, dcery, synové i vnuci u nás mohou štedrovečerně povečeřet, aby jejich staroušci nebyli sami v tom nejhlubším smyslu slova, tedy bez svých nejmilejších. Dostanou řízek i kapra. Dojímá mě, že za tuto příležitost přijdou poděkovat. Dojímá mě, že kolegové už v listopadu přemýšlejí, jak vyzdobit oddělení. Dojímá mě úsilí kuchařů, když dokáží při běžném provozu navíc upéct 120 kg domácího cukroví, z domácího těsta, s domácí láskou. Dojímají mě Ježíškova vnučata. Ne balíčky s krémem na ruce, ale lidi, kteří s balíčkem s krémem na ruce přijdou a osobně se s obdarovaným seniorem potkají. Lidi, jež zvednou oči od mobilního telefonu, vází cestu na konec Hradce a věnují svůj čas druhému člověku. Dojímá mě každodenní snaha kolegů o pohodu staroušků. O teplo v břiše, o teplou deku a teplé slovo. Každý den, obzvláště nyní ten adventní, si říkám: MÁ TO VELKÝ SMYSL. Děkuji všem lidem v sociálních službách za jejich péči a lásku k druhým.

Krásné Vánoce a šťastný rok 2019.

Ing. Daniela Lusková, MPA, viceprezidentka pro kvalitu sociálních služeb APSS ČR

EDITORIAL

Milí čtenáři,

zdravím vás naposledy v tomto roce na stránkách našeho časopisu, a to pouhých pár dní před Vánocemi. Že je důležité o Vánocích trávit čas s rodinou, blízkými a v celkové pohodě, to je tak často „omílaná“ věc, až se z ní skoro stává klišé (ačkoliv je to svatá pravda!). Pracující v sociálních službách intenzivněji než ostatní vnímají, jak může být pro některé klienty období Vánoc těžké. A nejen pro ty, kteří třeba rodinu, která by s nimi trávila čas, nemají, ale i pro ty, kteří jsou v nějaké obtížné životní situaci (lidé bez domova, lidé nemocní apod.). Bez sociálních služeb by to zkrátka vůbec nešlo, a to nejen o vánočních svátcích. O to je smutnější sledovat, jak se neziskové organizace stávají terčem politických útoků a mediální manipulace. Obzvláště v dnešní době, která je tolik zkratkovitá. Drtivá většina lidí informace přebírá a věří jim, ale již neověřuje jejich pravdivost. Takových, kteří si dokonce „načtou“ různé pohledy, je pak naprosté minimum. Výsledkem je, že lidé hromadně říkají, jak jsou neziskové organizace paraziti, ale informací, že neziskovou organizací je například domov pro seniory, rodinné centrum nebo hospic, jsou pak překvapení. I z tohoto důvodu APSS spustila dlouhodobou mediální kampaň s názvem Můžeme je potřebovat, jejíž součástí jsou i spoty, které již několik týdnů vídáte v kinech. Kampaň nic neprodává ani nenabízí. Šíří pouze myšlenku, že sociálních služeb bychom si měli vážit, protože je pravděpodobně i my budeme dříve nebo později potřebovat. Zapojte se do kampaně s námi. O tom jak, se dočtete na stránkách tohoto čísla.

Z redakce vám přejeme krásné a ničím nerušené svátky a úspěšný vstup do roku 2019. A pokud si budete dávat předsevzetí, dejte si pokud možno nějaké splnitelné, ať pak nejste smutní, že se to zase nepovedlo :-).

Mgr. Veronika Hotová, šéfredaktorka

Můžeme je potřebovat

Asociace poskytovatelů sociálních služeb zahájila v listopadu dlouhodobou mediální kampaň na podporu poskytovatelů sociálních služeb „**Můžeme je potřebovat**“.

Za tímto účelem byly vytvořeny propagační spoty (vše najdete na www.muzemejepotrebovat.cz), které v těchto dnech běží ve většině kin v ČR. Součástí kampaně je i facebookový profil [fb.com/muzemejepotrebovat](https://www.facebook.com/muzemejepotrebovat), na kterém publikujeme reálné mikropříběhy ze sociálních služeb. Pokud se chcete na kampani podílet s námi, za Vaše náměty, které můžete posílat na sefredaktor@apsscr.cz, budeme rádi. Na konci každého příběhu bude uveden odkaz na Vaši službu. Jak takový mikropříběh vypadá, se můžete podívat na zmíněném Facebooku. V dalších krocích se připravuje kampaň pro rozhlas a zapojení dalších herců a známých osobností. Pomozte nám zlepšit obraz sociálních služeb u laické veřejnosti například sdílením na sociálních sítích. Děkuje.

něm Facebooku. V dalších krocích se připravuje kampaň pro rozhlas a zapojení dalších herců a známých osobností.

Pomozte nám zlepšit obraz sociálních služeb u laické veřejnosti například sdílením na sociálních sítích. Děkuje.

www.muzemejepotrebovat.cz
[fb.com/muzemejepotrebovat](https://www.facebook.com/muzemejepotrebovat)

Mgr. Veronika Hotová

šéfredaktorka časopisů *Sociální služby* a *Listy sociální práce*
PR specialistka Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR
sefredaktor@apsscr.cz

Dokonalé, vidíte. A co když někdy ne?

Obtížné životní situace mohou být zmírněny prostřednictvím sociálních služeb. Jejich poskytovateli jsou veřejné a nestátní neziskové organizace.

Vážme si jich. Sami je můžeme potřebovat.

www.muzemejepotrebovat.cz

ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

[fb.com/muzemejepotrebovat](https://www.facebook.com/muzemejepotrebovat)

Krásné a klidné prožití
vánočních svátků a úspěšný vstup
do roku 2019 Vám přeje tým APSS ČR

Plán odborných konferencí APSS ČR

10. 1. 2019 | Praha

Konference pro ředitele
a ekonomy poskytovatelů sociálních služeb

26. 2. 2019 | Praha

Vykazování odbornosti 913 v sociálních službách

20. 3. 2019 | Olomouc Deinstitutionalizace

16.–17. 5. 2019 | Mikulov Sociální služby v Evropě (dvoudenní)

Aktuální informace sledujte na www.apsscr.cz, menu

„Konference & Kongresy & Semináře“ a na www.facebook.com/Socialnisluzby

Členové APSS ČR k 29. 11. 2018:

1141 organizací, 2514 registrovaných služeb

Institut vzdělávání APSS ČR

Společně za vzděláváním!

NABÍDKA OTEVŘENÝCH KURZŮ NA 1. POLOLETÍ 2019

Nabídka kurzů je v průběhu pololetí doplňována dle aktuální poptávky a potřeb.
Kompletní nabídku najdete na www.institutvzdelavani.cz.

Kontakt: institut@apsscr.cz, tel.: 724 940 126

Brno

19. 2. 2019	Praktický průvodce IP nejenom v pečovatelských službách	Mgr. Marcela Hauke
5. 3. 2019	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík
6. 3. 2019	Ochrana práv uživatelů sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
11. 3. 2019	Úvod do problematiky aktivizace uživatelů a praktické nácviky	MgA. Bc. Lenka Čurdová
18. 3. 2019	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Andrea Tajanovská
19. 3. 2019	Komunikace nepříjemné zprávy	Mgr. Michal Žmolík
20. 3. 2019	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Michaela Veselá
21. 3. 2019	Sexualita v seniorském věku	doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
1. 4. 2019	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. Renáta Nentvichová Novotná
9. 4. 2019	Verbálně nekomunikující – úvod k metodám AAK	Mgr. Irena Lintnerová
11. 4. 2019	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. D. Štěrbová, Ph.D.
15. 4. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
16. 4. 2019	Adaptační proces klienta v zařízení sociálních služeb	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
17. 4. 2019	Kvalita života, důstojnost a autonomie ve stáří – cesta od teorie k praxi	Mgr. David Šourek
24. 4. 2019	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	Mgr. Lubomír Pelech
25. 4. 2019	Přístup zaměřený na člověka	Mgr. Markéta Vaculová
13. 5. 2019	Kufr plný vzpomínek – úvod do vzpomínkových aktivit	MgA. Bc. Lenka Čurdová
15. 5. 2019	Komunikace v péči o umírající	Mgr. Michaela Kaňová
16. 5. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Vladislav Fryč
21. 5. 2019	Problematika zdravotního postižení v zážitkovém semináři	Mgr. Eva Kunátová Holečková, MBA
23. 5. 2019	Příprava poskytovatelů soc. sl. na inspekci kvality	Mgr. Jiří Vlček, DiS.
27. 5. 2019	Time management v sociálních službách - Základy řízení práce v čase	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
3. 6. 2019	Práce s rodinou uživatele sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
5. 6. 2019	Sociální práce s agresivním klientem	Mgr. Lubomír Pelech
7. 6. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální prevence	Mgr. Vladislav Fryč
11. 6. 2019	Verbálně nekomunikující – praktické nácviky metod AAK	Mgr. Irena Lintnerová

Praha

14. 2. 2019	Sexualita v seniorském věku	doc. PhDr. D. Štěrbová, Ph.D.
19. 2. 2019	Verbálně nekomunikující – úvod k metodám AAK	Mgr. Irena Lintnerová
21. 2. 2019	Základy paliativní péče	Mgr. Patrik Burda
28. 2. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Vladislav Fryč
4. 3. 2019	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. Renáta Nentvichová Novotná
5. 3. 2019	Příprava poskytovatelů soc. sl. na inspekci kvality	Mgr. Lucie Bicková
7. 3. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
12. 3. 2019	Asertivita jako strategie jednání pro pracovníky soc. služeb	Mgr. Michal Žmolík
13. 3. 2019	Konflikt a jeho řešení	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
19. 3. 2019	Kvalita života, důstojnost a autonomie ve stáří – cesta od teorie k praxi	Mgr. David Šourek
20. 3. 2019	Nebojme se spirituality! Úvod do tématu vnímání a naplňování spirit. potřeb klienta	Mgr. David Šourek
21. 3. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální prevence	Mgr. Vladislav Fryč
2. 4. 2019	Práce s emocemi v řízení a týmové spolupráci	Mgr. Michal Žmolík
4. 4. 2019	Adaptační proces klienta v zařízení sociálních služeb	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
9. 4. 2019	Problematica zdravotního postižení v zážitkovém semináři	Mgr. Eva Kunátová Holečková, MBA
10. 4. 2019	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
10. 4. 2019	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík
11. 4. 2019	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Andrea Tajanovská
29. 4. 2019	Mozkový jogging – trénování paměti nejen u seniorů	MgA. Bc. Lenka Čurdová
6. 5. 2019	Time management v soc. službách – Základy řízení práce v čase	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
14. 5. 2019	Základy KBT v práci s klienty s úzkostnými, fobickými a depresivními problémy	Mgr. Roman Pešek
20. 5. 2019	Základy KBT v práci s klienty nadužívajícími alkohol	Mgr. Roman Pešek
21. 5. 2019	Verbálně nekomunikující - praktické nácviky metod AAK	Mgr. Irena Lintnerová
23. 5. 2019	Závislosti a závislostní chování	Mgr. Ondřej Čalovka
28. 5. 2019	Kufr plný vzpomínek – úvod do vzpomínkových aktivit	MgA. Bc. Lenka Čurdová
30. 5. 2019	Jak zvýšit sebevědomí svoje, svých kolegů a klientů	Mgr. Roman Pešek
5. 6. 2019	Jak zvládat emoce	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
11. 6. 2019	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Marcela Hauke
12. 6. 2019	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Srový
13. 6. 2019	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. D. Štěrbová, Ph.D.

Tábor

19. 2. 2019	Péče o vlastní pohybový aparát	Mgr. Iva Horatlíková
26. 2. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
11. 3. 2019	Manipulativní chování a jak se mu bránit	Mgr. Jaromír Basler
29. 3. 2019	Proměny stáří a gerontooblek	MgA. Bc. Lenka Čurdová
12. 4. 2019	Úvod do problematiky aktivizace uživatelů a praktické nácviky	MgA. Bc. Lenka Čurdová
16. 4. 2019	Nebojme se spirituality! Úvod do tématu vnímání a naplňování spirit. potřeb klienta	Mgr. David Šourek
25. 4. 2019	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. D. Štěrbová, Ph.D.
26. 4. 2019	Mozkový jogging – trénování paměti nejen u seniorů	MgA. Bc. Lenka Čurdová
29. 4. 2019	Asertivita jako strategie jednání pro pracovníky sociálních služeb	Mgr. Jaromír Basler
3. 5. 2019	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Andrea Tajanovská
15. 5. 2019	Příprava poskytovatelů soc. sl. na inspekci kvality	Mgr. Lucie Bicková
20. 5. 2019	Kufr plný vzpomínek – úvod do vzpomínkových aktivit	Mgr. Andrea Tajanovská
28. 5. 2019	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. Renáta Nentvichová Novotná
10. 6. 2019	Demence v obrazech	Mgr. Andrea Tajanovská
13. 6. 2019	Adaptační proces klienta v zařízení sociálních služeb	Bc. R. Kratochvílová Křemenová

NABÍDKA OTEVŘENÝCH KURZŮ NA 1. POLOLETÍ 2019

Nabídka kurzů je v průběhu pololetí doplňována dle aktuální poptávky a potřeb.
Kompletní nabídku najdete na www.institutvzdelavani.cz.

Kontakt: institut@apsscr.cz, tel.: 724 940 126

Ostrava

20. 2. 2019	Pokojná smrt – akceptace a základy komunikace	Mgr. Lucie Pohlová
28. 2. 2019	Demence v obrazech	Mgr. Lucie Pohlová
6. 3. 2019	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	Mgr. Lubomír Pelech
14. 3. 2019	Asertivita jako strategie jednání pro pracovníky soc. služeb	Mgr. Petra Kluzová
18. 3. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
19. 3. 2019	Adaptační proces klienta v zařízení sociálních služeb	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
2. 4. 2019	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Andrea Tajanovská
3. 4. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální prevence	Mgr. Andrea Tajanovská
5. 4. 2019	Práce s rodinou uživatele sociálních služeb	Mgr. Markéta Vaculová
9. 4. 2019	Příprava poskytovatelů soc. sl. na inspekci kvality	Mgr. Jiří Vlček, DiS.
13. 5. 2019	Úvod do probl. aktivizace uživatelů a praktické nácviky	Mgr. Markéta Vaculová
15. 5. 2019	Kvalita života, důstojnost a autonomie ve stáří - cesta od teorie k praxi	Mgr. David Šourek
23. 5. 2019	Základní krizová intervence	Mgr. Lubomír Pelech
27. 5. 2019	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Markéta Vaculová
11. 6. 2019	Hlavní příčiny stresu a jeho odstraňování	Mgr. Petra Kluzová

Objevte svět efektivního řízení

Nové unikátní vzdělávací programy pro manažery sociálních služeb

Institut vzdělávání pro Vás připravil nové unikátní semináře na téma **efektivního řízení zaměřené na kvalitu poskytovaných služeb, inovativní způsob vedení lidí a způsob, jak dosáhnout spokojenosti zaměstnanců i klientů Vašeho zařízení.**

Termíny:

Hvězda kvality	30.–31. 01. 2019
Efektuace aneb Uvažujte jinak	27.–28. 03. 2019
Spokojenost je lepší než bohatství	03.–04. 04. 2019

Čas: 1. den od 10.00–17.00, 2. den 9.00–15.30

Místo konání:

Konferenční hotel Luna
Kouty 77, 584 01 Ledec nad Sázavou

Cena:

pro členy APSS ČR – 2 990 Kč
pro nečleny APSS ČR – 3 490 Kč
(cena zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji, 2x oběd, 1x večeře, coffeebreak)

Přihlásit se můžete na všechny kurzy, nebo vybrat pouze jednotlivé dle Vašeho zájmu. Semináře jsou koncipovány jako dvoudenní, není možné se přihlásit pouze na jeden den.

Společně za vzděláváním!

Stalo se...

■ **V listopadu** opět odstartovala úspěšná kampaň Českého rozhlasu Ježíškova vnučata. Partnerem kampaně je v letošním roce i APSS ČR. K 30. 11. bylo splněno již 10 705 přání a dalších 6 854 splněno bude.

■ **3. 11. MPSV spustilo** informační kampaň o právech osob se zdravotním postižením. Cílem kampaně je prohloubit vnímání široké veřejnosti o tom, že lidé s postižením mají stejná práva na samostatný život jako všichni ostatní. Stále se totiž u veřejnosti setkáváme s vyčleňováním osob s postižením z běžného života. Hlavním heslem kampaně je slogan „Žít doma je přirozené“.

■ **MPSV uvolnilo** dalších 150 milionů korun. O dotaci mohou prostřednictvím výzvy č. 95 žádat do 28. února 2019 organizace na projekty, které pomáhají lidem s duševním onemocněním, poskytovatelé domácí hospicové péče či tzv. neformální pečovatelé.

■ **8. 11. se v Praze** uskutečnila konference Zdravotnictví 2019, kterou každoročně pořádají Unie zaměstnavatelských svazů

ČR a vydavatelství Mladá fronta, divize Medical Services. Součástí byla i tisková konference za účasti předsedy vlády Andreje Babiše, ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha a prezidenta APSS ČR a UZS ČR Jiřího Horeckého.

■ **10. 11. proběhl** již šestý ročník Národní potravinové sbírky, a to ve více jak 680

prodejnách a supermarketech. Každý zde mohl nakoupit a následně potraviny a drogistické zboží darovat. Shromáždilo se přes půl milionu porcí jídla a dalších 41 tun drogistického zboží.

■ **Zaměstnanci** ve veřejných službách a státní službě si od nového roku platové polepší. Vláda na svém jednání 14. 11. schválila nařízení o změně platových poměrů zaměstnanců ve veřejných službách, správě a ve státní službě. Od 1. 1. 2019 vzrostou platové tarify těchto zaměstnanců o 5%. Platové tarify zdravotnických nelékařských pracovníků, sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách se zvýší o 7%.

■ **Nová pravidla** pro úhrady zdravotnických prostředků. Novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění schválil Senát Parlamentu ČR, zbývá podpis prezidenta. Novela zajistí širokou dostupnost pomůcek pro pacienty. Klíčovou přílohou novely je seznam zdravotnických prostředků, v němž jsou pro jednotlivé úhradové skupiny stanoveny úhradové limity a další podmínky úhrady. Předpokládaný termín nabytí účinnosti novely je 1. ledna 2019.

■ **Minimální mzda** se v České republice od 1. 1. 2019 zvýší o 1 150 Kč na 13 350 Kč. Návrh růstu mezd schválila vláda na svém jednání 20. 11. Jedná se o druhé nejvýraznější nominální navýšení od zavedení minimální mzdy v roce 1991.

■ **21. 11. proběhlo v Praze** na Novoměstské radnici slavnostní vyhlášení držitelů ocenění Národní cena sociálních služeb – Pečovatel/ka roku, jejímiž vyhlášovatelé jsou APSS ČR a Diakonie ČCE. Více najdete na stránkách tohoto čísla.

■ **Dne 22. 11. vyšlo** v rámci projektu Podpora sociálního bydlení nové vydání Zpravodaje sociálního bydlení, které se věnuje aktuálním tématům a událostem z oblasti sociálního bydlení. K dispozici je na stránce <http://socialnibydleni.mpsv.cz/cs/novinky/122-zpravodaj-socialniho-bydleni-5>.

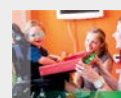
■ **Dne 26. 11. spustila** APSS ČR dlouhodobou mediální kampaň Můžeme je potřebovat na podporu poskytovatelů sociálních služeb. Za tímto účelem byly vytvořeny propagační spoty, které v těchto dnech běží ve většině kin v ČR. Součástí kampaně je i facebookový profil ([fb.com/muzemejepotrebovat](https://www.facebook.com/muzemejepotrebovat)). V dalších krocích se připravuje kampaň pro rozhlas a zapojení dalších herců a známých osobností.

Využijte nabídky nových knih, které můžete zakoupit v e-shopu APSS ČR!

Členové APSS ČR mohou objednávat s 10% slevou!

Praxe a metody rané péče v ČR

Hradilková T. a kol.
Portál, 2018, brož

Raná péče představuje významnou pomoc rodinám dětí s handicapem. Provází je prvními týdny, měsíci a roky života dítěte a pomáhá jim zprostředkovat nebo dokonce sama zajišťuje komplexní služby v podobě psychosociální pomoci, rehabilitace, právní pomoci, podpůrných aktivit pro rozvoj dítěte. Některá střediska rané péče dokonce disponují ludotékou neboli půjčovnou hraček. Mgr. Terezie Hradilková 30 let působí v oboru raná péče, zakládala a řídila první střediska rané péče v ČR – pro rodiny dětí s postižením, 25 let se zabývala zakládáním, řízením a kvalitou rané péče v ČR a v zahraničí.

285 Kč

Jak jsme vařili a jedli

Knížka pro vzpomínání a procvičování paměti

Cingrošová Klára; Dvořáková Klára
Portál, 2018, brož.

Interaktivní aktivizační kniha pro seniory a všechny, kteří o ně pečují. Kniha navazuje na Knížku pro vzpomínání a procvičování paměti a Vlastivědnou knížku pro vzpomínání a procvičování paměti a opět propojuje procvičování paměti s reminiscencí. Tématem je tentokrát jídlo, vaření a stolování. Struktura je obdobná jako u předchozích „vzpomínacích“ knih: každé téma začíná přípravou a přivítáním, následuje kvíz, procvičování paměti s obrázkem, vzpomínání, opakování, diskuse a tipy na další práci. Nechybí ani interaktivní dvoustrana pro seniory se specifickými potřebami. Samozřejmě jsou správné odpovědi na kvízové otázky a nejrůznější doplňující informace.

299 Kč

Objednávat lze na:
<http://shop-apsscr.alvepi.com>
nebo na marketing@apsscr.cz.

Cygnus bez cenzury aneb zkušenost za ~~tisícovku~~ K NEZAPLACENÍ

Komunikace je důležitá - v rodině, kolektivu, ale i v pracovních vztazích.

Jenom tak se můžeme cítit dobře a zlepšovat se tam, kde je potřeba. My v IReSoftu se snažíme být otevření a je to podstata naší firemní kultury. Před čtyřmi roky jsme se rozhodli otevřít ještě víc, a to i pro veřejnost, a začali jsme vydávat IReBook. Je to taková naše ročenka, kde je spousta fotek a vzpomínek a mimo jiné také příběhy našich zaměstnanců. Spousta našich lidí ve svém povídání jako nejsilnější zážitek roku zmiňuje právě dobrý pocit ze zpětné vazby od zákazníků, tedy od vás. Když cítí, že to, co dělají má smysl, že pomáhají, kde je potřeba... Tak jsme si řekli – proč si aktivně neříct i o vaše příběhy?

Motivujete nás!

Přečtěte si třeba příběh Honzy Šrámk, konzultanta, kterého možná znáte osobně. Takto hezky a zapáleně psal v loňském IReBooku o své práci a to hlavně díky vám!

Jan Šrámk
konzultant

CÍTÍTE TO ODHODLÁNÍ, NADŠENÍ A ZODPOVĚDNOST? SVÝM NÁZOREM OPRAVDU MŮŽETE OVLIVNIT MNOHO.

„Tento rok uběhl jako voda, protože jsem byl pasován do role odborného konzultanta na modul Zaměstnanci, kde jsem měl možnost dělat odborné školení na toto téma. Jednou takhle sedím, koukám na certifikát, který budu předávat účastníkům školení a vidím, že tam je mé jméno: Jan Šrámk - odborný konzultant společnosti IReSoft. Páni, to je pocit. Stalo se tak hlavně díky našim zákazníkům, kteří se mnou na instalacích a servisních návštěvách komunikují, ale také díky mým kolegům, kteří mě v tomto směru podporují a já na oplátku mohu tyto informace předávat dále. Zároveň je to ale neuvěřitelný závazek - musím zůstat pořád ve střehu a věnovat se danému tématu.

Dále jsme se pustili do vývoje mých oblíbených zaměstnanců a tak jsem rád, že jsem mohl být součástí vývoje tohoto velkého modulu. Reagovali jsme na požadavky našich zákazníků, což je značný posun pro naši společnost – tuto činnost děláme především pro ně. Mým záměrem bylo, aby se uplatnili některé změny v této části programu. Myslím si, že se nám to podařilo. První spokojené vlašťovky od zákazníku přilétají. Je to neskutečně dobrý pocit, který nabíjí energii a motivuje nás k dalšímu vylepšování programu, žene nás to dopředu. Vidíte, že lidem usnadňujete práci, program vypadá hezky, moderně. Zákazníci mají radost při práci s tímto programem, protože když vidí

s čím pracovali do teď a co nyní dostanou za mocný nástroj, pomocníka, tak jsou spokojeni. I když se nezavděčíte všem, protože se nedá do programu přidat úplně všechno, tak jsem moc rád, že jsem si mohl zažít jaké to je přemýšlet, jak to celé uchopit, aby to dávalo smysl. Dělat ústupky, které nedělám rád, ale bylo to potřebné - hledání kompromisu atd. Již se těším, až budeme ve velkém zákazníky převádět do nového kabátu. Bude to náročné, ale věřím, že spokojenost zákazníků tohle několikanásobně překoná. A to už se bude psát další rok a tím pádem mám přípravu na další téma. Tak příště ahoj :)“

Zajímáte nás!

Z každé vaší zpětné vazby máme radost, ceníme si jí a sdílíme mezi sebou, protože sdílená radost je dvojnásobná radost ☺. Z každé si odneseme něco - ať už dobrý pocit nebo směr, kterým dále jít, abyste byli ještě spokojenější. Díky!

Tohle nám třeba napsal Pavel Jór, ředitel ÚSS Miličeves. Je to ze života, od srdce, pravdivě, tak jak se vše událo.

PAVEL JÓR

ředitel ÚSS Miličeves

„...Musím říci, že před instalací nového programu jsme měli velké obavy, zda toto vše zvládneme, ale zpětně říkám, že naše obavy byly zcela zbytečné. Poděkování patří zejména naší zaměstnancům, kteří se s programem naučili i za jejich trpělivost. Samozřejmě děkuji i za trpělivost konzultantů IReSoftu. Instalace proběhly v klidu a zaměstnanci se průběžně doptávali při každé další návštěvě na oblasti, se kterými se nevěděli rady. Pokud bych měl uvést nějakou historku na odlehčení, tak asi tu s kávou. Při instalaci modulu zaměstnanci byli přítomní dva konzultanti. Jednomu z nich se omylem podařilo rozlít kávu na stůl, což se stane každému. Ovšem v zápětí se to samé podařilo také druhému. Musím říci, že jsme se tomu všichni zasmáli a pomohlo nám to všem odlehčit situaci a já se ubezpečil v tom, že i IReSoftáci jsou jen lidé ☺.“

NAPIŠTE I VY SVŮJ PŘÍBĚH!

O ČEM PSÁT?

O čemkoliv, co vás napadne v souvislosti s informačním systémem Cygnus. Tady je pár otázek pro inspiraci, které by vás mohly nakopnout k tvorbě:

CO SI VYBAVÍTE, KDYŽ SE ŘEKNE CYGNUS?

S ČÍM VÁM CYGNUS POMÁHÁ?

CO BY PRO VÁS ZNAMENALO, KDYBY CYGNUS NAJEDNOU PŘESTAL EXISTOVAT?

Tématem nemusí být jen samotný systém v počítači. Vzpomeňte si klidně i na zážitky s našimi lidmi - po telefonu, mailu, osobně, na školení, na kongresu, na baru, na parketu, ve vířivce...:-) Nebojte se zapojit, nečekáme žádná slohová cvičení. Pište tak, jako byste to někomu vyprávěli u kávy nebo vína. **Jdeme na to?** Formulář pro odeslání příběhu a podrobné informace o soutěži najdete na stránkách www.cygnusakademie.cz v pravém horním rohu.

Co za to dostanete?

- ✓ Skvělý pocit, že jste někomu udělali radost. Pokud si vzpomenete i na konkrétní jména, bude ta radost násobená.
- ✓ 50 vybraných dostane poukázku na nákup v Tesco až v hodnotě 1 000 Kč.
- ✓ Všichni, kteří se zapojí a splní podmínky a nebudou vylosováni, dostanou dobrou kávu.

www.cygnusakademie.cz

„Důležité je dokázat odlišit podstatné věci od nepodstatných, říká znovuzvolený prezident APSS Jiří Horecký

■ **Text: Veronika Hotová, šéfredaktorka**
Foto: archiv Jiří Horecký

V první řadě ti gratuluji ke znovuzvolení prezidentem. Co tě přimělo opět kandidovat?

V rámci vedení Asociace jsou dvě úrovně či skupiny cílů. První je vnitřní, rozšiřování a zkvalitňování našich služeb a produktů, nové aktivity, upevňování naší pozice a značky apod. Druhou, vnější, je pak ovlivňování prostředí, změny zákonů, podmínek, financování ve prospěch poskytovatelů sociálních služeb. V obou skupinách je ještě hodně práce a je mnoho věcí a výzev, které před námi stojí a do kterých se chci pustit. To je hlavním důvodem, proč jsem se rozhodl znovu kandidovat.

Jak bys zhodnotil poslední volební období v pozitivním i negativním smyslu?

Měli jsme velká očekávání, když nastoupila předchozí vláda ČR. Velká novela zákona o sociálních službách, zákon o sociálním bydlení, zákon o sociální práci a sociálních pracovnících, vyřešení zdravotně sociálního pomezí, změny ve financování sociálních služeb, redukce standardů kvality a mnoho dalšího. Bohužel se nic z toho nerealizovalo.

V rámci Asociace jsme zaznamenali silný růst, stali se největší vzdělávací institucí v zemi, uspořádali evropský kongres, začali hrát významnou roli v evropském sociálním dialogu a realizovali jsme řadu úspěšných projektů.

Takže pokud bych se vrátil k onomu vnitřnímu a vnějšímu rozdělení, pro Asociaci to bylo přínosné období.

Vím, že jsi člověk, který hodně plánuje. Co jsi tedy naplánoval na příští 4 asociční roky?

Čekají nás, alespoň podle vládních proklamací, prakticky všechny ty nesplněné

úkoly předchozí vlády, tzn. hodně práce, konzultací, připomínkování, ale i vlastních návrhů. Asociace nepatří mezi ty profesní organizace, které jen kritizují; v řadě oblastí přicházíme s vlastními řešeními a návrhy.

Mezi další úkoly, kromě již výše uvedených, patří vytvoření materiálně-technického a personálního standardu, racionální proces deinstitutionalizace, personální stabilizace, posílení sítě sociálních služeb a mnoho dalšího.

Chceme ale i jako první v Evropě představit vzdělávací program australské organizace – virtuální realita demence, spustit mediální kampaň na zvýšení širokého povědomí o sociálních službách a jejich poskytovatelích, dále rozšířit vzdělávací aktivity, nabídnout komplexní audity kvality, zavést Značku kvality i na Slovensko, ale i realizovat projekty pro rozšíření paliativní péče v sociálních službách, a realizovat tři významné celoevropské projekty. A obecně bych chtěl rozšířit a zkvalitnit naše služby a produkty.

Asociace je respektovanou organizací na všech úrovních. Co je nezbytné pro její bezproblémový chod? A kolik lidí za ní vlastně stojí?

Jasnou nezbytností je profesionální tým kvalitních zaměstnanců. Ukazuje se, že rozhodnutí z r. 2008 profesionalizovat Asociaci bylo nejen správné a potřebné, ale i pro náš další rozvoj zásadní. Asociace má již celkem 15 zaměstnanců, kteří jsou tu pro členské organizace. Celkový počet osob, které jsou s Asociací v pracovní-právním poměru (tj. včetně vzdělávání a projektů) se blíží stovce.

Kde vidíš Asociaci například za 15 let?

Ten potenciál růstu je již trochu omezen. Domnívám se, že k významnějšímu rozvoji dojde spíše v příštích 5 letech. Odhaduji ale, že právě v horizontu 10–20 let budeme svědky krize v dlouhodobé péči a sociálních službách, tj. nedostatečných kapacit a zdrojů (jak finančních, tak personálních). A v tomto ohledu bude (muset) Asociace sehrát klíčovou roli pro poskytovatele sociálních služeb ČR a jejich klienty.

Pracovně hodně cestuješ do zahraničí. Na jaké úrovni jsou české sociální služby oproti jiným zemím?

Krátce řečeno na srovnatelné. Jsem přesvědčen, že naše úroveň je nejlepší ze zemí střední a východní Evropy a zcela srovnatelná se zeměmi, jako jsou Itálie, Francie, Španělsko, Portugalsko, ale i Velká Británie. Stále se ale máme co učit od skandinávských či německy mluvících zemí.

Každého, kdo tě trochu zná, určitě napadne otázka, jak je možné, že stíháš tolik funkcí. Dá se to všechno vůbec skloubit s rodinou?

Často nebývám doma a pracuji de facto každý večer. Stejně pracovití, tj. vyřízení, jsou ale i ostatní členové rodiny, takže se snažím s nimi být maximum času v obdobích, která jsou pracovně klidnější (červenec, srpen, prosinec apod.).

Jinak návod ke stíhání více funkcí je jednoduchý. Dokázat odlišit podstatné věci od nepodstatných, umět práci delegovat a efektivně využít každou minutu svého času, a to doslova.

Málokdo ví, že rád hraješ na klavír nebo třeba jezdíš na čtyřkolce. Co ještě bys o sobě prozradil lidem, kteří tě znají pouze z oficiálních setkání?

Hra na klavír a kytaru mě baví a uklidňuje, ale nezbyvá mi na tyto aktivity mnoho času.

Jsem člověk, který klade velký důraz na zlepšování. V každém dni se snažím, abych se naučil něco nového, ponaučil se z něčeho, prohloubil si nějakou znalost či dovednost, potěšil někoho z blízkých či se posunul dále. Na druhou stranu možná jen má blízcí vědí, že jsem temperamentem cholerik.

INZERCE

primus
GET AHEAD IN LAUNDRY

**DĚKUJEME VÁM
ZA SPOLUPRÁCI
V ROCE 2018**

Primus by Alliance Laundry Systems

www.primuslaundry.com

Národní cena sociálních služeb Pečovatel/ka roku 2018

Dne 21. listopadu proběhlo v Praze na Novoměstské radnici slavnostní vyhlášení držitelů ocenění Národní cena sociálních služeb – Pečovatel/ka roku 2018, jejímiž vyhlášovatelé jsou APSS ČR a Diakonie ČCE. Tradiční patronkou a milým hostem byla Hana Maciuchová, spolu s ní odpolednem provázela Táňa Fischerová. Akce se konala pod záštitou ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové, záštitu poskytly také starostka Městské části Praha 2 Jana Černochová a místostarostka Alexandra Udženija.

■ **Text a foto: Veronika Hotová,**
šéfredaktorka

Cílem ocenění, které se v letošním roce uskutečnilo již po šesté, je podpořit ty, jejichž významným každodenním úkolem je pečovat a pomáhat potřebným. Na jednotlivá ocenění jsou každoročně navrhováni mimořádní, obětaví a zodpovědní pracovníci a pracovnice sociálních služeb. Komise složená z odborníků ze sociální oblasti vybrala z přihlášek nejlepší pracov-

níky, kteří převzali titul Pečovatel/ka roku – pracovník v sociálních službách, Sociální pracovník či titul Manažer roku.

Nominace do Národní ceny zasílali za svoji favoritku či favorita samotní uživatelé služeb, rodiny a přátelé klientů, jakož i spolupracovníci či vedení pomáhajících organizací.

Celá akce se koná s cílem veřejně vzdvihnout záslužnou a ne zcela doceněnou práci. „Pečovatelky a pečovatelé představují základní pilíř sociálních služeb. Jsou to pracovníci, kteří stojí v první linii a jsou

ve své službě nejbližší klientovi,“ komentoval ocenění ředitel Diakonie ČCE Jan Soběslavský. Prezident APSS dodává: „Udělením Národní ceny sociálních služeb – Pečovatel/ky roku chceme upozornit na poslání a hlavně zásluhy těchto pracovníků, vyjádřit jim vděčnost a obdiv a motivovat je k další práci pro ty nejpotřebnější.“

Diplomy a plakety převzali všichni ocenění z rukou herečky Hany Maciuchové, prezidenta APSS ČR Jiřího Horeckého, člena správní rady Diakonie ČCE Petra Neumanna, náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí ČR Zuzany Jentschke Stöcklové, místostarostky Prahy 2 Alexandry Udženiji, Evy Vajdové ze společnosti IReSoft a Petra Šedivce ze společnosti HARTMANN-RICO a. s. Součástí odpoledne bylo i vystoupení hudební skupiny GOJI a samozřejmě bohatý raut.

Představení držitelů plaket s nejvyšším oceněním jsme tentokrát nechali na jejich blízkých. Ke každému oceněnému jsme tedy připojili výňatek ze zaslané nominace, tzn. texty těch, kteří znají oceněné z pracovního hlediska lépe než kdokoli jiný.

Dagmar Brhelová

Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o.
Kategorie pracovník v sociálních službách – Ambulantní služby

V Denním dětském rehabilitačním stacionáři v Mostě pracuje Dáša obětavě a s velkou trpělivostí již několik let. Jak sama říká, „našla se“ v práci s dětmi. Ke každému dítě-

ti přistupuje citlivě a nikdy jí nechybí úsměv na rtech. Její laskavý přístup všichni oceňujeme a pochvalně se o jejím chování vyjadřují i rodiče dětí. Stále pozitivní ladění, mimořádné pracovní nasazení a ochota pomáhat z ní dělají výbornou kolegyni, která navíc nezkazí žádnou legraci. Pro docházející děti je hodnou tetou, pro některé jen tou jedinou tetou, která se s nimi ráda pomazlí, pochválí a pomůže. Nás těší, že ji máme v týmu. Často pomáhá i rodičům, a to jen tím, že je vyslechne a povzbudí, pokud se ocitnou v obtížných situacích. Studentkám vykonávajícím u nás praxi ochotně předává své zkušenosti a znalosti. Dodržování

*Jedním z nejkrásnějších
zadostiučinění v životě je,
že kdykoli se upřímně
snažíme pomoci jinému,
pomáháme i sami sobě.*

Ralph Waldo Emerson

předpisů, vzdělávání a znalosti standardů jsou pro ni samozřejmostí. Dáša má radost z každého pokroku nebo zlepšení, kterého děti dosáhnou, a těší ji, že mohla pomoci. Zapojuje se do všech aktivit, ráda děti doprovází na hipodrom, kde se projíždějí na koních, do divadla, na hřiště apod. Je prostě nepostradatelná. Nechybí při oslavách svátků dětí, které slavíme od rána do odpoledních hodin i za účasti rodičů. Již několik let se zapojuje do projektu, který zajišťuje organizace ve spolupráci s magistrátem města s oddělením sociálně-právní ochrany dětí a připravuje aktivity pro děti školených pěstounů. Můžeme se na ni spolehnout, je vstřícná, laskavá. Jejím krédem je, že všechno se dá řešit v klidu, a pokud nejde o život, jsou problémy jen malichernostmi, kterými není třeba nikoho zatěžovat. Ve volných chvílích relaxuje na chatě, na procházkách v lese, ráda sbírá houby, hodně čte. Občas společně s kolegyněmi zajde do cukrárny na něco sladkého. Svým mimořádně citlivým přístupem k dětem, jejich rodinám a pracovnímu nasazení přispívá k dobrému jménu našeho zařízení. Společně s týmem usiluje o to, aby úsměv z tváří dětí nezmizel a aby radostné chvíle prožívali i jejich rodiče. Nadřazení ji oceňují za neutuchající podporu a pomoc dětem, které ke svému životu potřebují individuální přístup, lásku a velkou trpělivost.

Helena Novoveská

Diecézní charita Brno

Kategorie pracovník v sociálních službách – Terénní služby

Naše kolegyně Helena Novoveská je chápavá, vnímavá, empatická, do své práce vnáší nové podněty, poznatky, které průběžně získává při celoživotním vzdělávání a maximálně je využívá při každodenní práci. Pečovaní ji mají rádi a má jejich důvěru. Nejedna uživatel naší služby se se svými problémy obrátí na paní Novoveskou dříve, než vše projedná se svými rodinnými příslušníky. Před třemi lety jsme poskytovali pečovatelskou službu svobodné 57leté ženě, která prodělala mozkovou příhodu a v důsledku této události zůstala imobilní.

»»» 16

««« 15

Mimo to trpěla psychickými problémy, které ji provázely prakticky od středoškolských studií. Byla svobodná a žila ve společné domácnosti se svou o 22 let starší matkou, která se o ni starala. Naše pečovatelka docházela do domácnosti 1x týdně, aby pomohla matce pečované s náročnějšími domácími pracemi, které paní díky nepřetržité péči o dceru obtížně zvládala. V rámci návštěvy pečovatelky byla uživatelsce poskytována pohybová aktivizace spojená i s procházkou na invalidním vozíku. Tak vznikl prostor, kdy si matka pečované mohla dojít vyřídit potřebné věci do města nebo si na chvíli odpočinout. Naše paní pečovatelka se stala součástí jejich rodiny, jakékoliv rozhodnutí matka pečované konzultovala s paní pečovatelkou, její dcera byla vždy velmi nešťastná, když místo její Helenky přišla jiná pečovatelka, která paní Novoveskou zastupovala. Pečovatelce matka pečované volávala i mimo návštěvy, aby se poradila apod. Její dcera však prodělala další mozkovou příhodu a zemřela. Paní pečovatelka pomohla mamince zemřelé se zajištěním pohřbu a vším, s čím si paní nevěděla rady. Paní si pečovatelskou službu ponechala, protože byla příliš vyčerpaná z dlouhodobé péče o těžce nemocnou dceru. V nedávné době si způsobila frakturu krčku stehenní kosti a zlomeninu předloktí ruky. V důsledku této události požádala o rozšíření péče s prosbou, zda by k ní mohla docházet právě paní Helenka, ke které má důvěru a která ví, jak pomoci. Po smrti dceři donesla paní pečovatelka naší pečované koťátko s tím, že si myslí, že by jí mohlo udělat radost a nebyla by tak osamělá. Záměr se zdařil, paní má v bytě živého tvora, na kterého může promluvit a necítí se osaměle. Příbuzní naší uživatelsky opakovaně zmiňují Heleninu profesionalitu a lidskost.

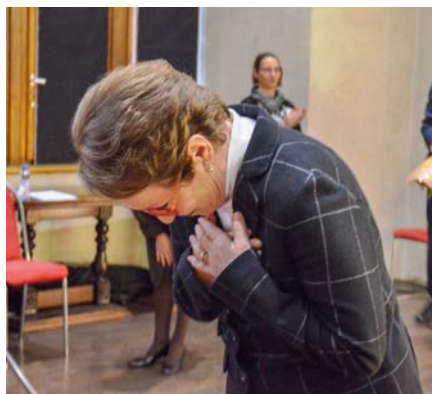
Viktor Polák

Domov Barbora Kutná Hora

Kategorie pracovníků v sociálních službách – Pobytové služby

Navrhujeme na nominaci pana Poláka, pracovníka v sociálních službách, mimořádně od daného své práci. O klienty pečují s výjimečným osobním úsilím a hlubokým porozuměním a láskou již dlouhých 18 let. Pro svůj optimistický přístup a ochotu vždy pomoci je pro klienty a pracovní tým téměř nepostradatelný. Klienti ho vyhledávají, rádi se mu svěřují a řeší s ním své osobní starosti i radosti. Pan Polák je vždy připraven ochotně, vstřícně, s dobrou náladou a otevřeným srdcem pomoci druhému. Ke své profesi přistupuje s osobním zájmem a pomoc druhému považuje za poslání. Svým pracovním nasazením pozitivně motivuje své kolegy a přispívá k pohodové atmosféře na pracovišti. Nikdy není negativní. Rádi bychom za klienty a pracovníky poděkovali touto cestou za jeho mimořádný přístup ke své práci.

Helena Hingarová

Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Litoměřicích

Kategorie Sociální pracovník

Helena Hingarová pracuje v litoměřické Diakonii v Centru denních služeb více než 10 let. Začínala jako pracovníce v sociálních službách. V současnosti na pozici sociální pracovníce dlouhodobě vede pravidelnou artefietickou skupinu, která je místem, kde mohou uživatelé Centra mluvit o tom, co je těší a trápí, podpořit se navzájem, respektovat nedostatky druhých, spolupracovat a pomáhat si. A také najít svoje přednosti a místo ve skupině. Protože se ukázaly její artefietické skupiny pro klienty velmi přínosné, rozšířila svoji činnost i do dalších služeb litoměřické Diakonie. Helena se zaměřuje na to, co klient dovede, co mu jde, v čem je výjimečný a krásný. Některá témata artefietických skupin jsou dlouhodobější a výsledkem jsou pak výstavy a různé akce. Například výstava Muž a žena nebo originální streetartová akce Náš příběh. Nebojí se nových cest, je nápaditá ve skupinové i v individuální práci s klientem. Její největší přínos při spolupráci s rodinou je to, jak dokáže rodině „otevřít oči“ ve vnímání jejich blízkého. Ukazuje, v čem je klient jedinečný a výjimečný, co všechno zvládá, jak moc je jeho příběh zajímavý. Umí poradit, jak klientovi a rodině co nejvíce ulehčit někdy náročné společné soužití. Dokáže rodinu za její péči ocenit, umí povzbudit, vždy si udělá čas na popovídání s klientem nebo jeho blízkými. Pro rodiče připravuje workshopy na témata, která je zajímají a pomáhají jim zvládnout jejich nelehké životní role. Z člověka s nějakým handicapem a problémem se pro rodinu a okolí stává jejich blízký člověkem s velkými možnostmi, pro kterého stojí za to zkoušet nové a nové věci. Velkým přínosem jsou Heleniny postřehy i pro tým pracovníků; Helena je výrazná svojí dovedností rychle pojmenovat situaci, kterou vidí. Umí dobře zaučovat nové kolegy, neří-

ká jen teorii, ale i různé postřehy a nápady, jak s klientem pracovat. Umí ocenit nejen klienty, ale i kolegy. Lidé v týmu si všímá, mluví s nimi o jejich starostech a říká jim, v čem jsou dobří. Helena pracuje s velkým nasazením a nadšením, které je nakažlivé. Dokáže ale i přesně rozpoznat hranice, kde je dobré se už stáhnout, nechat rozhodnutí a řešení na ostatních. Tak, jak je aktivní v práci, je aktivní i ve svém volném čase. Moc nevíme, jak to všechno stihá, ale co víme a hlavně vidíme z jejích fotografií, je, že miluje výlety do přírody, má ráda zvířata, občas si něco vytvoří – nedávno třeba ručně šité boty, teď zrovna objevuje kouzlo stepu. Pro Helenu nic není nemožné, všechno stojí za to vyzkoušet, prozkoumat, chodit úzkými nevyšlapanými cestami. A to jak ve svém osobním životě, tak i při práci s klienty. A to je vlastně také důvod naší nominace.

Karel Novák

Diakonie ČCE – středisko Rolnička

Kategorie Manažer roku

Karel Novák je leade-rem. Mnoho let vykonává pozici ředitele střediska, ale dokázal si i během dlouhých let uchovat neotřazené, zaujaté, nepovrchní vnímání potřeb klientů i pracovníků. Je vždy a za všech podmínek klidný a vyrovnaný, velmi empatický a snaží se všem pracovníkům pomoci i v jejich osobním životě, podržet je a podpořit v těžkém období. Každý pracovník je pro něho důležitý, s každým jedná důstojně a vstřícně. Umí poradit a podpořit, nedělá mu problém dát svým podřízeným dostatek kompetencí a prostoru pro jejich realizaci. Spíše než na manažera roku bychom ho nominovali na člověka roku. S klienty jedná vždy důstojně a s ohledem na jejich věk. Každého vyslechna a bere jeho názory vážně. Přestože je v Rolničce v současné době více než stovka klientů, tak každého zná a zajímá se o osud všech. S každým je ochoten se sejit a probrat jeho starosti. V týmu spolupracuje se všemi pracovníky, snaží se držet projednávaného tématu, být konstruktivní a dobrat se výsledku. Bere v potaz názor každého a zajímají ho všechny nové nápady. V týmu se snaží udržovat dobrou náladu a týmového ducha. Ani po dlouhých letech na něm nepozorujeme příznaky vyhoření, je entusiastický, zaujatý pro věc. Dokáže se nabíjet pro další každodenní práci a ještě podporovat ostatní. S rodinami jedná stejně jako s pracovníky či klienty, tedy profesionálně, ale s velkým pochopením a úctou. Je ochoten pomoci vedoucím pracovníkům při obtížných jednáních s příbuznými

klienta a většinou se mu podaří je uklidnit a vysvětlit jim vše potřebné. Mezi rodinami klientů má velký respekt.

Dana Stloukalová

Diecézní charita Brno

Cena veřejnosti

Důvodem nominace pečovatelky Dany

Stloukalové je její osobnost, která dokáže rozlišit potřeby klientů a péči přizpůsobit jejich potřebám. Při práci využívá svých organizačních schopností a často přichází s novými nápady a podněty. V dotaznících spokojenosti i při osobních jednáních s klienty je vždy hodnocena velice pozitivně pro přirozené schopnosti pečovat o nemohoucí, ochotu, vyrovnanost a empatii. Klienti ji mají rádi, v její přítomnosti se cítí velice dobře a získávají v ní oporu, že se s její pomocí zvládnou o sebe postarat, čímž jejich život dostává jiný rozměr – má hodnotu a smysl. Svým šarmem a přirozeností vnáší do domovů klientů klid a pohodu.

O klienty charitní pečovatelské služby pečuje jedenáct roků a neustále se ve své profesi zdokonaluje. Při práci také vystudovala střední školu a úspěšně ji zakončila maturitní zkouškou. Je to všestranně zaměřená pracovníce, která může být příkladem pro všechny, kteří tuto práci vnímají jako svoje poslání. V osobním životě pečuje o dvě dcery, z nichž jedna od dětství trpí cukrovkou a vyžaduje specifickou péči. Není to lehké starat se o nemocné dítě a současně v práci pečovat o nemohoucí seniory a lidi se zdravotním postižením. Dana to zvládá a zůstává stále tím člověkem, který umí lidem naslouchat, pomáhat a současně rozdávat optimismus a lásku. Tuto její schopnost pozitivně hodnotí i rodinní příslušníci, se kterými spolupracuje na zajištění péče o jejich blízké. Je komunikativní a dokáže správně definovat a vyhodnotit potřeby klienta. Při péči spolupracuje s týmem i s rodinou. Dokáže být dobrým prostředníkem a přitom si udržet profesionální hranice. Je si vědoma rizika syndromu vyhoření, a proto se v této oblasti nejen vzdělává, ale dočerpává energii ve svých koníčcích. V kolektivu se všemi výborně spolupracuje a v případě potřeby se na ni kolegyně mohou spolehnout. Je velice oblíbená pro svoji kamarádskou povahu, milý přístup a férové jednání. Při řešení mimořádných situací se chová vnitřně, odpovědně, klidně a pružně reaguje. Práce ji prostě baví a má zájem o to, aby pečovatelky nebyly považovány jen za uklízečky, ale aby tato práce získala ve společnosti větší prestiž a uznání. Celý kolektiv se shodl na tom, že by si ocenění zasloužila. Za celý kolektiv Anna Kalová.

Partnery Národní ceny sociálních služeb – Pečovatel/ka roku jsou společnosti HARTMANN – RICO a. s., a společnost IReSoft, s. r. o.

Setkání dvojčat po X letech

■ **Bc. Monika Raclavská, DiS.,**
metodička a koordinátorka úseku přímé
péče, Sociální služby Uherské Hradiště,
DZP Zborovice

Ve XX. ročníku časopisu Sociální služby (srpen–září 2018) si pracovníci našeho zařízení všimli výzvy „Prosbu čtenářům“, ve které pan Radim Minárik žádal o pomoc při hledání svého bratra – dvojčete Davida, se kterým mu v minulosti byly zprůtrhány veškeré vazby. Na tuto výzvu jsme

okamžitě zareagovali a ozvali se redakci časopisu s tím, že v našem zařízení žije klient se jménem David Minárik a mohlo by se tak s velkou pravděpodobností jednat o dotyčného hledaného bratra. Prostřednictvím redakce jsme se s panem Radimem spojili a vzájemně si vyměnili několik zásadních informací, dle kterých jsme si potvrdili, že se opravdu jedná o bratra, kterého hledá. Společně jsme domluvili návštěvu přímo v našem domově a pan Radim přijel Davida navštívit i s jejich matkou, druhým bratrem a přítelem matky. David je klient

s těžkým mentálním postižením, avšak dle jeho reakcí a chování byl za návštěvu moc rád a bylo zjevné, že vycítil jistou sourozeneckou vazbu. V průběhu návštěvy byl David velmi klidný a kontaktní. I přes jeho postižení bylo patrné, že příroda si vše sama zařídí a vztahy dvojčat jsou jedinečné. A to přesto, že od posledních společných chvil uplynul tak dlouhý čas. Právě tyto šťastné konce, anebo možná nové začátky, kdo ví, nám dodávají spoustu dalších sil a energie, abychom dělali naši práci tak, jak nejlépe dokážeme. ■

PR

Také jste už někdy slyšeli:

- ★ že lidé ve vyšším věku jsou nudní?
- ★ že nežijí aktivně?
- ★ že už nám vlastně nemají co říci?
- ★ že stojí zato psát jen o známých osobnostech?

**...zkusme
to
změnit!!!**

<http://mladiduchem.cz/cs/proslav-babi-proslav-dedu>
<https://www.facebook.com/mladiduchem>

Věnujte jim dárek formou
veřejného ocenění jejich schopností a znalostí

PROTIHLUKOVÝ jídelní vozík

- nárazuvzdorný
- zaoblené hrany pro snadnou údržbu
- tepluvzdorný

**Možnost dokoupení
příslušenství - koš**

9 980,- s DPH

**Speciální
protihluková
kolečka!**

Deprese u seniorů v sociálních službách

Když budeme mít štěstí, dožijeme se stáří. Když budeme mít štěstí, hodné děti, relativní fyzické zdraví a duševní kondici, prožijeme své stáří doma, ve svém přirozeném prostředí, v kontaktu s důležitými lidmi našeho života. V takovém případě, pokud jsme v produktivním věku netrpěli depresí, u nás pravděpodobnost onemocnění touto chorobou ve srovnání s mladšími lidmi výrazně klesne – na 1–3 % (Holmerová et al., 2006). Co když ale štěstí mít nebudeme? Co když nás doženou neduhy stáří? Co když nám naše děti nebudou chtít pomoci dožít doma? Pak naše šance na depresi naopak vzroste na 50 %.

■ **Text: Matěj Černý,**
psycholog, ambulance klinické
psychologie Kyjov

U takového počtu seniorů nemocných a institucionalizovaných se deprese vyskytuje. Když budeme mít opravdu velkou smůlu, skončíme v domově, kde pracovníci o depresi nevědí vůbec nic, jejich cílem je „spokojený senior“, udržení soběstačnosti, principem přístup založený na rovnosti a metodou práce aktivizace, bez ohledu na realitu.

Většina z nás si depresi spojuje se skleslou náladou, smutkem. U seniorů má ale často deprese i jinou tvář. Okolí o nich může mluvit jako o „hypochondrech“, protože si stále stěžují na tělesná trápení, „doktor ale říká, že mu nic není“, nebo o „hysterkách“, protože jsou někdy podráždění „prostě proto, že jsou už starí“. Někdy také dostávají další a další léky na vlastně „neexistující“ obtíže, pan doktor je napíše, protože taková je jeho role. O emocích starý člověk příliš nemluví, trápí se spíš proto, že ho „bolí žaludek, špatně spí, je unavený a nic ho netěší“.

Deprese také vede (i u mladších lidí) k deficitu v kognitivním fungování. Deprese není špatná nálada, deprese je vyčerpání. Vyčerpaný člověk si mnoho nepamatuje, neudrží pozornost, zkrátka, „moc mu to nepálí“. Když je mu k tomu pětasedmdesát, co by mu mohlo být jiného, než že „začíná dementnět“. Co děláme s lidmi s mírnou kognitivní poruchou či počínající demencí? Kognitivně rehabilitujeme, držíme v realitě, motivujeme k aktivitě, zapojujeme do činnosti a sociálního prostředí. Co když ale klient vůbec „dementní“ není? Co když se za jeho chováním a fungováním skrývá deprese? Víme, co pro takového člověka můžeme udělat? A můžeme něco udělat?

V literatuře se někdy v souvislosti se stářím mluví o „sebe-nenávistné“ adaptační strategii (Langmeier, 1991; Klevetová, Dlabalová, 2008). Stáří je spojené se složitějším naplňováním potřeb (zvlášť jste-li v pobytovém zařízení, ale o tom až jindy, to je téma samo pro sebe). Méně naplněná potřeba vede k frustraci. Frustrace vede k agresi (jeli jste někdy přeplněnou tramvají v parném létě?). Agrese může směřovat ven, vyventilovat se. Když se tak stane, zaplať pámbů, hněv je přece docela hezká stejná lidská reakce. Může se ale také otočit dovnitř. Lidé s touto zvládací strategií obracejí hněv a zlobu proti sobě. Nechtějí už žít, svět pro ně ztrácí smysl. Bezmoc a sebe-nenávist (poškozený sebeobraz, negativní vztah k sobě, ruminace, mikromanický blud) jsou přece součástí deprese. Sebenávist a deprese znamenají stažení se, pasivitu, odklon, uzavření.

Představte si teď starého člověka, kterého nic netěší (anhedonie), zanedbává se, je pasivní (abulie), často si stěžuje na různé tělesné potíže, nechutí k jídlu a problémy se spaním (somatický syndrom depresivní poruchy), občas říká, že už by chtěl zemřít (sebe-agrese), opakuje, že „už je k ničemu“ (ruminace), protože „si nic nepamatuje a vůbec...“ (kognitivní deficit u deprese) a že „nic stejně nemá cenu“ (naučená bezmoc). Představte si pracovníka, který o depresi nic neví. Ví ale, že klienta musí „aktivizovat, motivovat“, ví, že musí mít cíl, zakázku, plán, strukturu, vyhodnocení, ví, že ideálem je „spokojený senior“. Ve svém přístupu tedy nepůjde „za klientem“, nebude jej akceptovat takového, jaký je a klást si otázku, jak klient pozná, že je jím přijímán. Bude ho „tahat“ do své představy o péči – do aktivizace, rehabilitace, motivace. Bude pomáhat? Nebo se bude snažit ovládat? Kde se na přímce „moc-pomoc-bezmoc“ bude ve svém přístupu nalézat? Myslím, že to

jsou otázky, které stojí za to si klást. A jistě stojí za to o depresi něco vědět.

Téma deprese (nejen) u seniorů vyvolává mnoho otázek: Je úlohou a rolí pomáhajícího převzít odpovědnost a vést klienta ke kulturnímu a společenskému „ideálu“ (aktivní stáří)? Nevyrovnáváme se prostřednictvím aktivizace tak trochu se strachem z vlastního stáří a smrti? (Určitě nikdo nechce umřít smutný, opuštěný, nemocný. Čerta ale záleží na tom, co chceme.) Co má větší hodnotu: udržení soběstačnosti, nebo autonomie (a z našeho pohledu třeba i špatné) rozhodnutí klienta? Kdo to určí? Co očekáváme od pracovníků v sociální službě? Chceme co nejlépe plnit potřeby klientů, až je naplníme, hledáme, jak je aktivizovat, motivovat. Motivace ale souvisí s nenaplněnou potřebou a nutnou aktivitou k jejímu naplnění, není tady rozpor? Můžeme nás ale napadat i otázky přízemnější: Je dobrý nápad stavět nové domovy na zelených loukách, izolované od všedního života, na okraji satelitů, kam často nevedou chodníky, protože lidé zajíždějí autem až do kuchyně? Nebylo by lepší propojovat je se školkami, školami, multifunkčními domy, parky? Je v zařízeních sociální péče dostupná kvalifikovaná diagnostika? Je k dispozici psycholog, psychiatr? Jistě vás samotné napadají další otázky.

Když budeme mít štěstí, dožijeme se stáří. A když nebudeme mít smůlu, skončíme v domově, který nebude ghettem na poli za městem a kde potkáme lidi, kteří nám budou rozumět, budou nás přijímat takové, jací jsme, i když se jim nebudeme hodit do ideálního obrazu „spokojeného seniora“ a budou oni pro nás, ne my pro ně. Tak uvidíme. Už brzy...

Zdroje:

- HOLMEROVÁ et al., *Depresivní syndrom u seniorů, významný a dosud nedoceněný problém. Psychiatrie pro praxi*, 2006 s. 182–184.
- KLEVETOVÁ, D., DLABALOVÁ, I. *Motivační prvky při práci se seniory. Praha: Grada. 2003.*
- LANGMEIER, J. *Vývojová psychologie pro dětské lékaře. Praha: Avicenum, 1991.*
- TOPINKOVÁ, E., *Jak správně a včas diagnostikovat demenci. Praha: UCB Pharma, 1999.*

Co přináší novela nařízení vlády č. 341/2017 pro rok 2019

Dne 14. 11. 2018 schválila vláda novelu nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Protože novela nabývá účinnosti již 1. 1. 2019 a týká se také zaměstnanců v sociálních službách, kteří jsou odměňováni platem, je nezbytné zmínit se alespoň v krátkosti o tom, co se od počátku nastávajícího roku mění, i když při koncipování tohoto článku ještě není známo číslo této novely.

■ **Text: JUDr. Vladimír Hort,**
právník

Od 1. ledna 2019 se tedy zvyšují platové tarify všech zaměstnanců ve veřejných službách a správě uvedené v přílohách k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě o 5 %, s výjimkou:

a) **pedagogických pracovníků** (příloha č. 5), u nichž se navrhuje zvýšení o 10 %;

b) dalšími výjimkami jsou stupnice platových tarifů uvedené v příloze 3 a 4 k citovanému nařízení vlády. Příloha č. 3 obsahuje stupnice platových tarifů pro **zdravotnické pracovníky vykonávající nelékařská povolání a sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách**, jejichž platové tarify se vlivem novely zvyšují o 7 %;

c) **pro lékaře či zubní lékaře** (příloha č. 4) nerovnoměrné zvýšení platových tarifů, a to od 11. do 13. platové třídy o 7 % a od 14. do 16. platové třídy o 2 %.

Ze stejného důvodu dochází k úpravě poskytování *zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí*. Konkrétně se zvyšuje dolní nároková hranice příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku cca o 25 %. Důvodem je skutečnost, že postupným zvyšováním platových tarifů poklesl poměr příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku k platovému tarifu, a tím i jejich kompenzační funkce. Dochází také ke změně podmínek pro poskytování zvláštního příplatku za výkon práce a služby střídavě v různých směnách.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 bude měsíční výše příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí nově činit 500 (namísto 400) až 1 800 Kč měsíčně.

Podle ustanovení § 8 odst. 2 bude měsíční výše *zvláštního příplatku* nově činit ve skupině:

I. **500** (namísto 400) až 1 300 Kč

II. **750** (namísto 600) až 2 500 Kč

III. **1 250** (namísto 1 000) až 5 000 Kč

IV. **1 880** (namísto 1 500) až 7 500 Kč

V. **2 500** (namísto 2 000) až 10 000 Kč

K důslednějšímu ocenění nestejné intenzity ztěžujících vlivů při střídavém výkonu práce v různých směnách v rámci dvousměnného, třísměnného nebo nepřetržitého provozu dochází nově k rozdělení titulů pro zvláštní příplatek do dvou úrovní vymezených v I. a II. skupině v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Stávající úprava zahrnuje „směnnost“ souhrnně do I. skupiny. *Třísměnný a nepřetržitý provozní režim představují oproti režimu dvousměnnému obtížnější pracovní režim*, což je mimo jiné zohledněno i v rámci právní úpravy stanovené pracovní doby zaměstnanců pracujících v těchto pracovních režimech, která u zaměstnanců v dvousměnném pracovním režimu činí 38,75 hodin týdně, kdežto u zaměstnanců v třísměnném a nepřetržitém pracovním režimu 37,5 hodin týdně (§ 79 odst. 2 zákoníku práce). Je zřejmé, že rozdíl v obtížnosti těchto pracovních režimů je natolik podstatný, že jejich sloučení do jedné kategorie pro účely poskytování zvláštního příplatku mohlo být vnímáno jako nespravedlivé. Nová úprava zohledňuje vyšší obtížnost pracovního režimu zaměstnanců pracujících ve směnách v rámci třísměnného nebo nepřetržitého provozního režimu jejich oceněním zvláštním příplatkem ve II. skupině prací, který je vyšší než ve skupině I.

Změna se týká také bodu 9 ve III. skupině prací v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., který stanoví okruh zdravotnických pracovníků, jimž přísluší zvláštní příplatek. Upouští se od dosavadního vymezení ztěžujících vlivů a okruhu zaměstnanců, kteří vykonávají práce s těmito ztěžujícími vlivy spojené. Aktuálně přísluší zvláštní příplatek za *soustavné poskytování zdravotních služeb zdravotnickými pracovníky vykonávajícími nelékařské zdravotnické povolání bez odborného dohledu střídavě v různých směnách* v rámci třísměnného nebo nepřetržitého provozního režimu u poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče nebo v pobytových

zařízeních sociálních služeb. Podle současné koncepce dochází ke kumulaci dvou ztěžujících vlivů v rámci jednoho titulu pro poskytnutí zvláštního příplatku (soustavné poskytování zdravotních služeb zdravotnickými pracovníky vykonávajícími nelékařské zdravotnické povolání bez odborného dohledu a střídavý výkon práce v různých směnách), tedy: jeden příplatek za dva ztěžující vlivy.

Novela výslovně stanoví, že zvláštní příplatek nově přísluší při splnění stanovených podmínek i *zdravotnickým pracovníkům v pobytových zařízeních sociálních služeb, kteří pravidelně poskytují zdravotní služby v rozsahu alespoň 3 hodin po sobě jdoucích v době od 16 hodin do 7 hodin následujícího dne*. Oproti době stanovené vyhláškou č. 99/2012 Sb., která navíc zahrnuje soboty, neděle a svátky, je toto vymezení užší. Důvodem je skutečnost, že v uvedených dnech nedochází v personálním zabezpečení a podmínkách pro poskytování zdravotních služeb v pobytových zařízeních sociálních služeb k rozdílu oproti ostatním dnům v týdnu. *Pravidelným výkonem práce* v uvedené době se rozumí takový výkon práce, který bude fakticky realizován vždy alespoň 1x v rámci stanovené *týdenní* pracovní doby zaměstnance rozvržené do jednotlivých směn zaměstnance. Jinak řečeno: Minimálně 1x týdně a nikoliv nahodile.

Práce ve střídavých směnách (ať už v rámci dvousměnného provozního režimu podle bodu 1 ve skupině I., nebo třísměnného, resp. nepřetržitého provozního režimu podle nového bodu 1 ve skupině II.) podle nové úpravy bude kompenzována samostatně. Nově se stanoví podmínky pro *souběh titulů* pro poskytování zvláštního příplatku. V novelizovaném ustanovení § 8 odst. 3 se uvádí: „Zaměstnanci přísluší pouze jeden zvláštní příplatek ve skupině I. až V., s výjimkou zvláštního příplatku za práce uvedené ve skupině I. bodu 1 nebo ve skupině II. bodu 1 v příloze č. 6 k tomuto nařízení. Za dva sbíhající se omezující faktory, tj. za „směnnost“ a za „pravidelné poskytování...“ (bod 9. skupiny III., přílohy č. 6), *přísluší dva zvláštní příplatky*, tj. za práci ve dvousměnném provozu zvláštní příplatek v min. výši 500 Kč (*skupina I.*) a dále za „pravidelné poskytování“ ve výši min. 1 250 Kč, tedy celkem 1 750 Kč. Za práci v třísměnném provozu přísluší zvláštní příplatek v min. výši 750 Kč (*skupina II.*) a dále za „pravidelné poskytování“ ve výši min. 1 250 Kč, tedy celkem 2 000 Kč. ■

www.apicz.com

Automobily bez bariér.

- Bezbariérová vozidla pro převoz jednoho, nebo více vozíčkářů najednou
- Zvedací a nájezdové rampy
- Nástupní schůdky
- Úpravy sedadel
- Ruční ovládání pedálů

SVOBODA POHYBU

API CZ s.r.o. | Slapy 136 | CZ-391 76 Slapy u Tábora
T: +420 606 070 992 | E: info@apicz.com

Efektuace aneb Uvažujte jinak...

■ **Text: Bc. Jan Syrový,**
lektor Institutu vzdělávání APSS ČR,
konzultant v oblasti řízení a rozvoje
kvality služeb

„Šedá je, příteli, všechna teorie, však zele-
ná se života zlatý strom,“ říká Mefistofeles
v Goethově velkém díle Faust. Zkušenost,
že něco jiného se člověk dozvídá ve škole
a něco jiného pak zažívá v reálném životě,
má snad každý člověk. Rozpor mezi tím,
jak by věci teoreticky měly být a jak pak
reálně vypadají, provází lidstvo po celou
dobu jeho existence. Na jedné straně jsou
poučky například o tom, že každý dobrý
poskytovatel sociálních služeb by měl mít
zpracován dlouhodobý strategický plán,
na straně druhé jsou negativní zkušenosti
s několikaměsíčním vytvářením velmi po-
drobného strategického plánu, který pak
nikdo v praxi nepoužívá a nepotřebuje.
Vedoucí pracovník či pracovnice absolvuje
vzdělání na téma individuální plánování,
odkud si odveze informaci, že individuální
plán je skvělý a užitečný nástroj, ze kterého
mají prospěch jak pracovníci, tak klienti.
Následně však zažije obrovskou dezilu-
zi a zklamání, když zjistí, že pracovníci
i klienti považují individuální plánování
za nesmysl, zbytečné papírování, které je
pouze obtěžuje a nic dobrého jim nepřináší.

Profesorka Saras Sarasvathy z Univer-
sity of Virginia zjistila, že stejný rozpor
mezi teorií a praxí existuje i v podnikání.
Na konci 90. let minulého století proved-
la v rámci svého studia ekonomie výzkum
mezi úspěšnými podnikateli ve Spojených
státech amerických. Snažila se odpovědět
na otázku, jak tito podnikatelé uvažují a jak
budují své úspěšné firmy. „...existuje něja-
ké univerzálně platné, podnikatelské myš-
lení, které může být aplikováno bez ohledu
na konkrétní místo, čas a použité technolo-
gie? V roce 1997 jsem se vydala na možná
riskantní, ale inspirativní cestu s cílem na-
jít odpověď na tuto otázku. Při cestě po 17
státech USA v délce několika měsíců jsem
se potkala se 30 zakladateli společností

s tržbami od 200 milionů do 6,5 bilionu
dolarů, kteří působili v různých oblastech
průmyslu, od ocelářství a železnice po vý-
robu gumových medvídků, polovodičů
a biotechnologií. Myšlenkou, která stála
za mým výzkumem, nebylo pouze provést
rozhovor s těmito zakladateli, ale jít dále
za jejich příběhy a porozumět tomu, jak oni
chápu specifickou problematiku přeměny
nápadu ve fungující firmu.“¹

Zjistila, že úspěšní podnikatelé, se kte-
rými hovořila, postupují v rozporu s tím,
co se vyučuje ve školách pro manažery. Dle
těchto škol, když chcete začít podnikat,
musíte nejdříve zjistit množství různých
informací, provést různé analýzy, stano-
vit si cíle, strategie, plány apod. Nic z toho
však úspěšní podnikatelé nedělají! „Všichni
podnikatelé začínají třemi druhy otázek:
(1) Kdo jsou – jejich vlastnosti, přednos-
ti a schopnosti; (2) Co znají, umějí – jejich
znalosti, vzdělání, odbornost a zkušenosti
a (3) Koho znají – jejich sociální a profesio-
nální síť vztahů.“² Úspěšné podnikání není
tedy založeno na složitém zkoumání a vy-
mýšlení věcí. Úspěch nelze vymyslet! Skvělí
podnikatelé nic nevymýšlejí, ale využívají
toho, co už mají, a s tím pracují. Začínají
s tím, co je nejsnáze dostupné, tj. sami se
sebou, se svými vlastními dovednostmi,
znalostmi a známostmi. Nepřemýšlí dlou-
hou dobu nad tím, co a jak udělat. Místo
toho jdou a udělají to. Zkouší. Pokud to fun-
guje, je to dobrá cesta, dobrý směr, kterým
se vydají. Pokud ne, zkusí to jinak, jinudy.
Saras Sarasvathy tento přístup pojmenova-
la jako efektuaci, efektuační uvažování.

V rámci team-buildingových aktivit se
používá cvičení či hra s názvem Marshma-
llow challenge. Úkolem soutěžících týmů
je postavit za 18 minut co nejvyšší samo-
statně stojící konstrukci z dvaceti suchých
špaget, metru lepicí pásky, metru provázku
a jednoho bonbónu marshmallow, který se
musí udržet na vrcholu stavby. Kdo v této
hře vyhrává? Děti. A koho pravidelně po-
rážejí? Manažery, absolventy prestižních
škol. Proč? Manažeři nejdříve dlouhou
dobu přemýšlejí nad tím, jak věž nejlépe

¹ SARASVATHY, Saras. What Makes Entrepreneurs Entrepreneurial? [online]. Dostupné z: <https://www.effectuation.org/wp-content/uploads/2016/05/what-makes-entrepreneurs-entrepreneurial-sarasvathy.pdf>

² SARASVATHY, Saras. What Makes Entrepreneurs Entrepreneurial? [online]. Dostupné z: <https://www.effectuation.org/wp-content/uploads/2016/05/what-makes-entrepreneurs-entrepreneurial-sarasvathy.pdf>

³ SARASVATHY, Saras. What Makes Entrepreneurs Entrepreneurial? [online]. Dostupné z: <https://www.effectuation.org/wp-content/uploads/2016/05/what-makes-entrepreneurs-entrepreneurial-sarasvathy.pdf>

⁴ The Society for Effectual Action: Lemonade Principle [online]. Virginia, USA: The Society for Effectual Action, 2018 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: https://www.effectuation.org/?page_id=4055&principle=lemonade

postavit. Když se pak pustí do realizace svého plánu, většinou zjistí, že nefunguje, věž jim spadne a už nemají čas začít stavět znovu. Děti nic nevymýšlejí. Začnou stavět a zkouší, jak to nejlépe udělat. To je přesný příklad toho, jak funguje efektuační přístup.

Protikladem efektuačního uvažování je kauzální uvažování:

„zatímco kauzální uvažování se soustředí na očekávané výnosy, efektuační uvažování zdůrazňuje přijatelné ztráty, zatímco kauzální uvažování je založeno na analýzách konkurence, efektuační uvažování je postaveno na strategickém partnerství, zatímco kauzální uvažování vyžaduje používání všech dostupných informací a předpovědí, efektuační uvažování zdůrazňuje využívání neočekávaných událostí“³.

Kauzální uvažování se snaží mít věci pod kontrolou, pomocí co nejpresnějších analýz, cílů a plánů předvídat a vytvářet budoucnost. Jeho nepřítelem je nejistota. Efektuační uvažování naproti tomu nejistou budoucnost vítá jako zdroj dalších příležitostí. Obrazně řečeno, kauzální uvažování se snaží zregulovat tok řeky, aby tekla přesně dle předem vytvořených plánů a cílů. Efektuační uvažování naopak sledu-

**Institut vzdělávání
APSS ČR vás zve na kurzy:**

**Hvězda kvality
30.–31. 1. 2019**

**Efektuační aneb Uvažujeme
jinak**

27.–28. 3. 2019

www.institutvzdelavani.cz

je přirozený tok řeky a těší se na další skvělé příležitosti, které se skrývají za nejbližší zatáčkou vodního toku.

Rozdíl mezi efektuačním a kauzálním uvažováním je možné jednoduše znázornit také na příkladu vaření večere. Člověk, který uvažuje kauzálně, bude nejdříve dlouho přemýšlet, jaké jídlo má

uvařit, pak si najde recept, podle receptu zjistí potřebný druh a množství surovin, které nakoupí a dle receptu poté použije. Efektuačně uvažující člověk se půjde podívat do ledničky a spižírny, co má právě aktuálně doma k dispozici a podle surovin, které našel, se rozhodne, co z toho vytvoří.

Efektuační přístup je dále popsán a rozvíjen pomocí šesti základních principů: (1) vrabec v hrsti, (2) přijatelné ztráty, (3) citronáda, (4) sešivaná látka, (5) pilot v letdadle, (6) efektuační cyklus. Všechny tyto principy dále rozvíjejí základní myšlenky efektuační, například princip citronády: „Když jdeš kolem citroníků, udělej citronádu! Třetí princip efektuačního uvažování je základem efektuačních dovedností – schopnost přeměnit neočekávané události v něco prospěšného. Efektuační odborníci se učí nejen vyrovnat se s překvapujícími

událostmi, ale také získat z nich výhodu.“⁴

Přestože koncept efektuační vychází především z poznatků v oblasti komerčního podnikání, je možné efektuační uvažování a jeho principy aplikovat na myšlení v jakékoliv oblasti, tedy i v sociálních službách. Užitečný může být v oblastech dlouhodobého strategického plánování, individuálního plánování, využívání příležitostí a práci s riziky, reflexe a využívání vlastních možností a externích zdrojů v okolí. Především ale přináší nový pohled a tím otevírá nové možnosti, jak vnímat a realizovat proces řízení organizace.

Institut vzdělávání APSS ČR vám přináší jedinečnou příležitost seznámit se s konceptem efektuační.

Zdroje:

- SARASVATHY, Saras. *What Makes Entrepreneurs Entrepreneurial?* [online]. Dostupné z: <https://www.effectuation.org/wp-content/uploads/2016/05/what-makes-entrepreneurs-entrepreneurial-sarasvathy.pdf>
- The Society for Effectual Action [online]. Virginia, USA: The Society for Effectual Action, 2018 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: The Society for Effectual Action
- READ, Stuart. *Effectual entrepreneurship. Second edition.* New York, NY, 2017. ISBN 978-1-138-92377-5.

Tisková konference Zdravotnictví 2019

Dne 8. 11. 2018 se v Praze uskutečnila tradiční konference Zdravotnictví 2019, kterou pořádají Unie zaměstnavatelských svazů ČR a vydavatelství Mladá fronta, divize Medical Services. Konference již popáté vytvořila prostor pro zodpovězení klíčových otázek v resortu zdravotnictví pro příští rok. Na tiskové konferenci vystoupil předseda vlády ČR Andrej Babiš, ministr zdravotnictví Adam Vojtěch a prezident Unie zaměstnavatelských svazů Jiří Horecký.

■ **Mgr. Pavlína Míčová, Mladá fronta**

Na tiskové konferenci byly předsedou vlády Andrejem Babišem otevřeny otázky řízení ministerstva zdravotnictví a řešení dlouhodobého podinvestování zdravotnictví. „Jsem rád, že konečně máme ministra, který resort řídí efektivně. Máme skvělé sestry, doktory a ostatní zdravotnický personál. Víme, že je to těžké povolání, a chceme je motivovat k další práci. Jsme rádi, že zde bude probíhat otevřená diskuze a jsme připraveni naslouchat lidem z praxe,“ řekl předseda vlády Babiš.

Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch na konferenci hovořil o řešení plýtvání finančními prostředky a nadužívání zdra-

vatnické péče. Představil plány v oblastech regulace péče, spoluúčasti pacientů a optimalizaci lůžkových zařízení. „Zavedli jsme jasná pravidla pro nákup přístrojů v našich přímo řízených nemocnicích a motivovali jsme nemocnice, aby přístroje nakupovaly společně.“

Víme, že na Slovensku toto opatření přineslo úspory v řádu desítek až stovek milionů korun,“ řekl ministr Vojtěch.

„Jedním ze dvou hlavních cílů každoroční konference Zdravotnictví je poskytnout vládě ČR zpětnou vazbu o tom, jaké aktuální problémy sužují české zdravotnictví. Mezi hlavní témata letošního roku patří personální krize ve zdravotnictví, nutnost reformy vedoucích ke zvýšení efektivity českého zdravotnictví nebo vyřešení našeho problému v oblasti dlouhodobé péče zejména o seniory,“ uvedl prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR Jiří Horecký.

Konference se každoročně setkává s velkým zájmem odborné veřejnosti a účastní se jí více než 400 odborníků. „K odborné diskuzi zveme všechny klíčové hráče na poli legislativy, zdravotnické ekonomiky i odborné péče ve zdravotnictví, abychom společně pojmenovali zásadní problémy a nabídli konstruktivní řešení. Ze zkušenosti víme, že takové debaty jsou velmi cenné a pomáhají stavět mosty mezi zákonodárci a vykonavateli,“ vysvětlil ředitel divize Medical Services vydavatelství Mladá fronta Karel Novotný.

Ošetřovatelské úkony

z hlediska legislativy, vykazování péče pojišťovnám a praxe v sociálních službách

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, změnil zásadně přístup v péči o klienty v pobytových službách. Dřívější péči o klienty zajišťovaly zejména tehdejší zdravotní sestry a ošetřovatelky či sanitářky. Samotný klient nerozlišoval, kdo mu jakou péči poskytuje, všechny pracovníky vnímal jako sestry. Zákon o sociálních službách však definoval pracovní pozice, stejně jako kvalifikační a personální požadavky. Multidisciplinární tým v domově je tvořen pracovníky s různou úrovní kvalifikace, zejména však všeobecnými sestrami a pracovníky v sociálních službách. Pracovníci mají odpovědnost za činnosti, které vykonávají dle svých kompetencí. Ne vždy jsou však jejich kompetence v praxi správně pochopeny a použity.

■ **Text: Mgr. Lucie Pohlová, DiS.,**
vedoucí zdravotního úseku,
Nový domov, p. o., Karviná,
lektorka Institutu vzdělávání APSS ČR

➤ Přímá obslužná péče

Pracovníci v přímé péči získali své odborné znalosti v kurzech dle § 37 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen vyhláška). Tato vyhláška také definuje základní činnosti při poskytování sociálních služeb v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem (§ 15 a § 16 této vyhlášky). Pracovníci v sociálních službách jsou podle vyhlášky vedeni k **přímé obslužné péči** o osoby v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních služeb. Přímá obslužná péče spočívá v podpoře, pomoci a nácviku zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu (např. podávání jídla a pití, oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru, pomoc při přesunu na lůžko nebo na vozík apod.); podpoře, pomoci a nácviku zvládání úkonů osobní hygieny; podpoře, pomoci a nácviku stravování nebo přípravy stravy; pomoci s nácvikem a upevňováním motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností; podpoře, pomoci a nácviku provádění

dění běžných denních činností, popř. zajištění chodu domácnosti. Pracovníci v přímé péči rovněž zprostředkovávají a navštěvují kontakt se společenským prostředím (např. lékař, volnočasové aktivity, škola, zaměstnání, orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby apod.).

Lze říci, že se jedná o činnosti, které patří mezi základní ze zákona poskytované sociální služby, nebo úkony, jež jsou hrazeny z příspěvku na péči.

➤ Léčebné postupy

Velmi často však zdravotní stav uživatele služby vyžaduje specifické léčebné postupy, které mohou realizovat pouze všeobecné sestry.

Od 1. 9. 2017 všeobecné sestry získávají způsobilost k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních č. 201/2017 Sb.¹ Jejich kompetence jsou detailněji popsány v § 4 ve vyhlášce č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Další podmínkou, aby mohla všeobecná sestra poskytovat ošetřovatelskou péči v pobytových službách, je uzavření zvláštní smlouvy mezi zdravotními pojišťovnami a zařízením sociálních služeb. Na žádost zařízení – po splnění

všech zákonných podmínek – jsou pojišťovny povinny smlouvu uzavřít.²

Ošetřovatelská a zdravotní péče je v pobytových službách poskytována dle ordinací ošetřujícího lékaře příslušnými výkony odbornosti 913 (všeobecná sestra v sociálních službách) a hrazena je pak z prostředků veřejného zdravotního pojištění na základě zvláštní smlouvy mezi zdravotními pojišťovnami a zařízením sociálních služeb.

V pobytových službách jsou všeobecné sestry nositelkami zdravotních výkonů, ale vzhledem k náročnosti péče o uživatele mnohdy nevykonávají jen odbornou práci. V mnoha zařízeních se podílejí na bazální ošetřovatelské péči, jako je pomoc při osobní hygieně, oblékání, podávání stravy a podobně.

Pro lepší pochopení povinností všeobecné sestry v sociálních službách se pokusíme vyjít nejen ze zmiňované vyhlášky 55/2011 Sb., ale také z chápání profesionálního poskytování ošetřovatelské péče. V souladu s diagnózou stanovenou lékařem všeobecná sestra poskytuje, případně zajišťuje ošetřovatelskou péči prostřednictvím ošetřovatelského procesu. Po zhodnocení individuálních potřeb uživatele, stanovení ošetřovatelských problémů a naplňování péče realizuje všeobecná sestra ošetřovatelské zásahy (intervence), což jsou naplánované činnosti sestry směřující k dosažení stanovených cílů a k vyřešení uživatelských problémů. Stanovení ošetřovatelských intervencí vyžaduje od všeobecné sestry odborné vědomosti, praktické dovednosti a dřívější zkušenosti (intervence musí být vědecky podložené a bezpečné).

➤ Ošetřovatelské intervence

Ošetřovatelské intervence řadíme do tří kategorií: nezávislé, součinné a závislé.

Nezávislé ošetřovatelské činnosti jsou zásahy, které sestra iniciuje sama na základě svých vědomostí a dovedností. Za naplňování a realizaci těchto činností

¹ Zákon č. 201/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních),

ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

² <https://www.vzp.cz/poskytovatele/informace-pro-praxi/poradna/uhrada-zdravotnich-sluzeb-v-pobytovych-zaizenich-socialnich-sluzeb>

je sestra zodpovědná, a to i před zákonem. Příklady nezávislých ošetřovatelských činností z pobytových služeb uvádím zde:

- Všeobecná sestra vyhodnocuje potřeby a úroveň soběstačnosti uživatelů služby, projevy jejich onemocnění, rizikové faktory, a to i za použití měřicích technik používaných v ošetřovatelské praxi, např. formou testů soběstačnosti, rizika proleženin, rizika deprese, měření intenzity bolesti, stavu výživy atd.
- Všeobecná sestra zajišťuje sledování a orientační hodnocení fyziologických funkcí uživatelů služby, čímž se rozumí dech, puls, tělesná teplota, krevní tlak a další tělesné parametry.
- V případě podezření na změnu zdravotního stavu uživatele služby zajistí odběr a vyšetření biologického materiálu neinvazivní cestou (orientační vyšetření moče pomocí Ph diagnostických proužků; odběr kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky) v případě podezření na odchylky v glykemii).
- Všeobecná sestra edukuje uživatele služby v rámci svých pravomocí, případně jiné osoby zapojené do ošetřovatelského procesu.

Součinné ošetřovatelské zásahy jsou plánované či prováděné ve spolupráci s jinými členy multidisciplinárního týmu. Cílem součinných činností je zajistit uživateli služby komplexní ošetřovatelskou péči.

Například:

- Na základě spolupráce s nutričním terapeutem probíhá nutriční screening – sestra sleduje změny tělesné váhy uživatele, na základě ordinací lékaře odebírá žilní krev na hladinu albuminu, sleduje podávání ordinované diety atd.
- Jiné součinné intervence se mohou týkat spolupráce s fyzioterapeutem či logopedem.

Závislé ošetřovatelské činnosti provádí sestra na základě ordinací lékaře. Jsou nedílnou součástí léčby a jejich plánování není v kompetenci sestry. Jinými slovy, všeobecná sestra pouze realizuje ordinaci lékaře. Povinností ošetřujícího lékaře je řádně a úplně vyplnit požadovanou péči do zvláštního tiskopisu – Poukazu na vyšetření/ošetření (tzv. ORP). Indikací zdravotních výkonů musí být pouze zdravotní

důvody. Jedná se totiž o výkony, které jsou vykazovány k úhradě zdravotním pojišťovnám. Mezi závislé ošetřovatelské intervence v sociálních službách nejčastěji řadíme:

- odběr biologického materiálu;
- aplikaci léčebné terapie;
- přípravu a aplikaci ordinované infuzní terapie, aplikaci inhalační léčebné terapie či oxygenoterapie;
- péči o rány, zavádění permanentních katetrů u žen a péče o permanentní katetry;
- klyzma, laváže;
- zavádění nazogastrické sondy;
- ošetření stomií;
- vyšetření stavu uživatele přístrojovou technikou, např. EKG.

I když jsme v rámci pracovního týmu kompetence sester i pracovníků v přímé péči rozdělili, můžeme říci, že naše povinnosti nelze striktně oddělovat. Multidisciplinární tým, který pečuje o uživatele, lze přirovnat k soukolí, kde jedno kolečko bez druhého nemůže fungovat. Základem péče by tedy měla být týmová spolupráce, spolehlivost a také flexibilita.

INZERCE

NOVÝ E-SHOP

www.obalyslama.cz

Žilinský Oskar 2018

Dňa 11. októbra 2018 naše zariadenie Centrum sociálnych služieb TAU Turie v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja pozvalo klientov a zamestnancov z 15 domovov a centier sociálnych služieb piatich regiónov Žilinského kraja na 14. ročník krajskej súťažnej prehliadky dramatického, hudobného, speváckeho a tanečného umenia klientov zariadení sociálnych služieb – ŽILINSKÝ OSKAR 2018.

■ **Text: Mgr. Dana Turjaková, CSS TAU**
Foto: Archív CSS TAU

Podujatie, ktoré sa konalo v kultúrnom dome v obci Turie, podporila svojou účasťou aj predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová. Počas celého programu, ktorý bol prezentovaný ľudovým folklórom, nás sprevádzala moderátorka a herečka z Divadla zo šuflíka Andrea Chytčáková. Súčasťou otvorenia podujatia bol kultúrny program v podaní známeho heligonkára Juraja Kvočku a obedňajšiu prestávku nám spríjemnil veselou hudbou spevák zo skupiny Arzén Jaro Gažo. Do ťažkej úlohy porotcov boli tento rok nominovaní Monika Blaščíková – vedúca oddelenia analýz a kontroly z odboru sociálnych vecí ŽSK, Viera Bariaková – výtvarníčka a pedagogička, Rudolf Vitos – herec a režisér z Mestského divadla v Žiline a Marián Remenius – riaditeľ Základnej umeleckej školy RAJEC. Medzi pozvanými nechýbal ani starosta obce Turie Miroslav Chovanec a riaditelia účinkujúcich zariadení.

V rámci podujatia sa predstavilo a predviedlo svoj úžasný talent okolo 150 účinkujúcich, ktorí ukázali rôzne druhy umenia,

ktoré sa vyznačovali nápaditosťou i rozmanitosťou a ktorých výkon bol aj výsledkom poctivej práce a trpezlivosti zamestnancov zariadení, ktorí pripravujú klientov na vystúpenie aj niekoľko mesiacov.

Naše zariadenie reprezentovalo šesť umelecky nadaných klientok inscenáciou „Všade dobre, doma najlepšie“, za ktorú sme

získali diplom za zapojenie najviac klientov. V inscenácii nám ukázali cestovanie po svete, spoznávanie nových krajín v doprovode ich tradičnej hudby a zistenie, že všade je dobre, ale doma najlepšie.

Vítazom a zlatým Žilinským Oskarom 2018 sa stalo Centrum sociálnych služieb Straník s humornou verziou známej rozprávky o Popoluške. Druhé miesto získal Domov sociálnych služieb Synnómia príbehom o charakteroch dvoch bratov, o víťazstve skromnosti nad chamtivosťou a pojednávaním rovnako o aktuálnej téme ochrany životného prostredia. Treťou miestom sa potešil Domov sociálnych služieb Méta, ktorý nám predviedol príbeh o dvoch bratoch „Legenda o chamtivom rytierovi“, v ktorom sme mohli vidieť, že chamtivosť sa nevypláca.

Za každým vystúpením nasledoval búrlivý potlesk, ktorým diváci dávali najavo svoje pocity. Všetci účinkujúci na tohtoročnom Žilinskom Oskarovi opäť dokázali, že aj klienti zo zariadení sociálnych služieb s rôznym zdravotným postihnutím nás vedú obohatiť a vedú zažiariť na doskách, ktoré znamenajú svet. Predviedli nám textovo náročné scénické výjavy, fantáziu a predstavivosť v kostýmoch, originalitu postáv, improvizáciu, kreativitu a zápal pre spoločný výkon. A preto sa odborná porota dohodla, že na tohtoročnom Žilinskom Oskarovi 2018 ocenia námahu a úsilie všetkých účinkujúcich. A tak každá skupina odchádzala domov s krásnym ocenením – maľovanou misou zo skla, ktorú im vlastnoručne, v našej dielni na spekanie skla, vyrobili klientky z nášho zariadenia. ■■■

IRESOFT
PRO SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Zväz poskytovateľov
sociálnych služieb v SR

Tábor sebaobhajoby 2018

Sebapoznanie, sebaobhájenie svojich predstáv o živote, praktické zručnosti a duch radosti – to všetko zastrešoval Tábor sebaobhajoby, ktorého už tretí ročník zorganizovalo Centrum sociálnych služieb TAU z Turia tentoraz v Rajeckej doline, v rázovitej obci Čičmany, v penzióne Dom sv. Bystríka.

■ **Text: Mgr. Oľga Klimeková,**
psychologička CSS TAU
Foto: Archív CSS TAU

V zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja sa podujatia zúčastnili 4 zariadenia – DSS a ZPS Zákamenné, CSS Stranik, DSS Synnómia a CSS TAU. Celkovo sa Táboru sebaobhajoby zúčastnilo 15 klientov. 4 klienti spolu s 2 zamestnancami z každého zariadenia spoločne pracovali na zadaných úlohách ako podmienkou účasti. CSS TAU ako organizátor sa snažilo vystavať program Táboru sebaobhajoby tak, aby spájal teoretické poznatky a praktické zručnosti v jeden celok. Preto, okrem pripravenej vlastnej prezentácie, sebaobhajovia mali možnosť ukázať svoje schopnosti v praktických aktivitách ako boli spoločná príprava koláča či vlastnoručne vyrobený darček, ktorý vložili do tomboly. Tým došlo k naplneniu myšlienky sebaobhajoby, ktorou je podľa Medvecovej (2004) smerovanie k posilneniu právomocí človeka s postihnutím, podporovať ho vo vlastnej aktivite a v preberaní zodpovednosti a to nie len za kľúčové životné rozhodnutia, ale i tie každodenné záležitosti.

Podujatie slávnostne otvorila pani riaditeľka CSS TAU Ing. Elena Bohdalová príhovorom a spoločným prípitkom. Po úvodnom slove nasledovalo občerstvenie, kde sme sa mali možnosť neformálne zoznámiť.

Prednáška „Kto je sebaobhajca?“ priblížila, že sebaobhajovanie sa snaží dokázať, že každý človek bez rozdielu je rovnocenným partnerom a neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti, a snaží sa žiť plnohodnotným životom.

Hlavným bodom dopoludňajšieho programu boli prezentácie jednotlivých sebaobhajcov v programe power point, na ktorých tvorbe priamo sa podieľali jednotliví účastníci. Predstavili v nich nie len seba, svoju životnú cestu, ale i to, čo chcú v živote dosiahnuť a kto a akým spôsobom im má pomôcť v naplnení cieľa. Po spoločnom obede program pokračoval maľovaním tričiek, kde si klienti mohli rozvíjať svoje tvorivé a kreatívne hodnoty. Počas celého priebehu tábora účastníci mali možnosť nahliadnuť do svojich životných fotoalbumov, ktoré začali vytvárať už na 1. ročníku Táboru sebaobhajoby a vymeniť si tak svoje

zážitky a skúsenosti. Túžba človeka po plnohodnotnom naplnení vlastných túžob či užitočnosti pre svet je vpísaná do srdca každého jedného z nás. Mnoho z účastníkov prinieslo na prezentáciách túžbu osamostatniť sa a mať vlastné bývanie. Jedným z predpokladov pre splnenie tohto sna sú aj zručnosti v domácnosti a tak popoludnie, po spoločnej káve, bolo venované kulinárskym činnostiam v skupinkách podľa vylosovanej aktivity – príprava gulášu, príprava občerstvenia na večernú diskotéku a zhotovenie výzdoby. O tom, že sa aj tento bod programu vydaril na jednotku, svedčila radostná a priateľská atmosféra, ktorá jednotlivých sebaobhajcov zomkla pri rôznorodých aktivitách ešte viac k sebe.

Večerná diskotéka bola radostnou bodkou za prvým dňom Táboru sebaobhajoby. Jej vrcholom bolo vyhodnotenie súťaže o najlepšie koláč. I keď dobrovoľníci spomedzi účastníkov poctivo spočítali jednotlivé hlasy v urne, ocenenie – vstup do kúpeľov Spa Aphrodite v Rajeckých Tepliciach – získali všetci, pretože každá skupina účastníkov priniesla chutný koláčik a úspešne prezentovala jeho spoločnú prípravu.

Druhý deň po raňajkách program pokračoval prehliadkou objektov čičmianskych domov Považského múzea, kde sa sebaobhajovia bližšie oboznámili s históriou a kultúrou obce. Nasledovala interaktívna prednáška o ľudských právach a práca v skupinkách na túto tému. Každý sebaobhajca zbieral počas celého tábora za vykonané úlohy listky do záverečnej tomboly, kde si ich mohol na kolese šťastia vymeniť za hodnotné ceny, ktoré vyčarovali na tvárach radosť a vďaka. Záverom celého Táboru sebaobhajoby bolo odovzdanie Certifikátu sebaobhajcu za aktívnu účasť na podujatí. Centrum sociálnych služieb TAU z Turia v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja vidí potenciál v ľuďoch s postihnutím. Veríme, že veľká pozitívna spätná väzba od jednotlivých sebaobhajcov ako i pracovníkov z jednotlivých zariadení priniesla zánietenie k rozvoju a budovaniu ešte väčšej samostatnosti pre týchto ľudí. Tešíme sa na ďalší ročník! Centrum sociálnych služieb TAU touto cestou ďakuje za sponzoring firme Hartmann, ktorá finančne podporila podujatie a rovnako veľká vďaka patrí Domu sv. Bystríka za ubytovanie a organizačnú pomoc.

Literatúra:

• *Sebaobhajovanie – ako na to. Kolektív autorov. Vydalo ZPMP v r. 2004 v Bratislave.*

Poskytovanie sociálnych služ

Poskytovanie sociálnych služieb imigrantom, ktoré sú v Slovenskej republike zahrnuté v štátnom systéme sociálneho zabezpečenia, upravuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

■ **Text: Mgr. Jana Plavnická,**

FF Univerzity P. J. Šafárika v Košicích,

doc. JUDr. Mgr. Dušan Šlosár, PhD.,

FF Univerzity P. J. Šafárika v Košicích

Foto: pixabay.com

Sociálna služba je týmto zákonom definovaná ako odborná, obslužná či ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie fyzických osôb, rodín a komunít, na jej riešenie, resp. zmiernenie,
- zachovanie, obnovu a rozvoj schopností fyzických osôb viesť samostatný život, ale aj na podporu začlenenia týchto osôb do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok vo vzťahu k uspokojovaniu základných životných potrieb fyzických osôb,
- riešenie krízovej sociálnej situácie rodín alebo fyzických osôb,
- prevenciu ich sociálneho vylúčenia.

Nepriaznivá sociálna situácia je týmto zákonom vnímaná ako ohrozenie osôb sociálnym vylúčením, obmedzením ich schopností spoločensky sa začleniť a riešiť svoje problémy samostatne z niekoľkých dôvodov. Prvým dôvodom je ten, že nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb. K ďalším dôvodom sú zaraďované ohrozenia vyplývajúce zo životných návykov a spôsobu života, ohrozenia z ťažkého zdravotného postihnutia či nepriaznivého zdravotného stavu, dovŕšenie dôchodkového veku, výkonu opatrovania osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ale aj ohrozenia, ktoré spôsobuje správanie iných osôb. Za nepriaznivú sociálnu situáciu považujeme aj to, že sa osoby stali obeťou obchodovania s ľuďmi alebo že zotrvávajú v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generálne reprodukovanej chudoby. (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Imigranti predstavujú špecifickú skupinu, nakoľko sa po príchode na Slovensko stretávajú s mnohými prekážkami v prístu-

pe k zamestnaniu, vzdelávaniu, jazykovej integrácii, sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Spoločným dôvodom pre vznik týchto prekážok vo vymenovaných oblastiach je predovšetkým nedostatočná znalosť slovenského jazyka a problémy s uznávaním kvalifikačných dokladov imigrantov. Aj napriek skutočnosti, že Integrovaná politika Slovenskej republiky (2014) zabezpečuje prístup k jednotlivým oblastiam, majú v nich imigranti obmedzené možnosti. To vo výraznej miere sťažuje ich začlenenie do slovenskej spoločnosti. Uvedené skutočnosti môžu potenciálne u imigrantov zapríčiniť vznik nepriaznivej sociálnej situácie vedúcej až k ich sociálnemu vylúčeniu. Z tohto dôvodu by sociálne služby mali byť poskytované imigrantom, ktorí sú spoločensky znevýhodnení, a to s cieľom zlepšiť ich kvalitu života, začleniť ich do spoločnosti a pod. (Matoušek et al., 2007)

➤ Nárok na poskytovanie sociálnych služieb u imigrantov

Nárok na poskytovanie sociálnych služieb má, podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, pomerne úzky okruh imigrantov. V prípade imigrantov pochádzajúcich z tretích krajín je táto oblasť upravovaná aj medzinárodnými zmluvami. Vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretej krajiny to znamená, že nárok na poskytnutie sociálnej služby im vzniká iba v tom prípade, že to vyplýva z medzinárodnej zmluvy uzavretej medzi jeho krajinou pôvodu a Slovenskou republikou (Koldinská, Scheu, Štefko 2017).

Na základe zákona o sociálnych službách môže byť teda prijímateľom sociálnej služby imigrant:

- ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorého práva vyplývajúce zo zákona o sociálnych službách zaručuje aj medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná;
- ktorému bol udelený azyl;
- ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorý má registrovaný trvalý pobyt na Slovensku;
- ktorý síce nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ale má povolenie na prechodný alebo trvalý pobyt;
- imigrant, ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana alebo dočasné útočisko (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Skutočnosť, že Slovenská republika prijíma nízky počet imigrantov, je reflektovaná

aj v nedostatočnej pripravenosti sociálnych služieb vo vzťahu k tejto klientskej skupine. Pritom nie je zriedkavé, že poskytovatelia sociálnych služieb im nedokážu, nakoľko ani nie sú informovaní o tom, že im to zákon ukladá, tieto sociálne služby poskytovať (Kováts et al., 2006). Systém sociálnych služieb je v Slovenskej republike nastavený tak, že niektoré služby nemožno poskytnúť imigrantom, ktorí sa ocitli v hmotnej alebo sociálnej núdzi. Niektoré podporné služby je možné považovať za sociálne služby poskytované v integračnom stredisku. Problémom však je, že do skupiny imigrantov, ktorí by potenciálne potrebovali tieto služby využívať, by imigranti s prechodným po-

Niektoré podporné služby je možné považovať za sociálne služby poskytované v integračnom stredisku.

bytom alebo imigranti, ktorí práve na Slovensko prišli, nespádali, pretože zákon o sociálnych službách ich nepovažuje za prijímateľov týchto služieb. (Bargerová et al. 2012) O absencii mechanizmov zabezpečovania primeranej, akreditovanej i rovnakej podoby integračných služieb na Slovensku hovorí Hlinčíková a Sekulová (2016), a to v súvislosti s jazykovými kurzami, vzdelávaním, kultúrnou a sociálnou integráciou, či v súvislosti s právnym poradenstvom. Nakoľko Slovenská republika relokuje pomerne veľkú časť svojich úloh na mimovládne organizácie, sú ich finančné, ale i personálne kapacity nedostatočné a chýbajú adekvátne doplnujúce opatrenia na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb.

ie imigrantom na Slovensku

Nepriaznivá sociálna situácia je týmto zákonom vnímaná ako ohrozenie osôb sociálnym vylúčením, obmedzením ich schopností spoločensky sa začleniť a riešiť svoje problémy samostatne z niekoľkých dôvodov.

► Potreby imigrantov

Potreby imigrantov v sociálnej oblasti nie sú vo vzťahu k poskytovaniu bežných služieb či sociálnej starostlivosti vôbec zohľadňované, a to aj napriek tomu, že mnoho z nich sa nachádza v špecifickej situácii (Brichtová, Repková, 2014). Príkladom môžu byť imigranti pochádzajúci z tretích krajín, ktorým bol udelený tolero-

vaný pobyt, pretože majú uzavretý prístup na slovenský pracovný trh. Táto kategória imigrantov nemá de facto žiadnu možnosť zabezpečiť si svoje základné životné potreby a je najzraniteľnejšia vo vzťahu k ohrozeniu chudobou. Podľa Bargerovej et al. (2012) zohrávajú významnú úlohu komunity imigrantov v rámci podporných služieb, ktoré sú poskytované imigrantom s cieľom pomoci v zložitých životných situáciách alebo s cieľom prevenčného pôsobenia, aby tieto situácie nevznikli. Tie im mnohokrát pomáhajú poskytovať dôležité informácie, pomoc pri vybavovaní všetkých potrebných dokladov, dokumentov a pod. Väčšinou fungujú dobrovoľnícky a svojpomocne, pričom nie sú financované z verejných zdrojov (Brnula, Slobodová 2013). V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že na Slovensku absentujú štátom financované inštitúcie poskytujúce imigrantom pomoc pri zisťovaní informácií o dostupných podporných službách.

Imigrantom s trvalým pobytom vzniká nárok na tie isté služby ako občanom Slovenskej republiky. Práve táto oblasť nie je u nás nijakým spôsobom sledovaná. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny síce monitoruje a zverejňuje mesačné štatistiky o imigrantoch poberajúcich dávky v hmotnej núdzi, lenže tieto údaje nie sú kategorizované či už z hľadiska krajiny pôvodu, rodu, miesta bydliska atď. (Hlinčíková et al., 2014) V porovnaní s občanmi Slovenskej republiky čerpajú imigranti rôzne dávky sociálneho zabezpečenia v oveľa nižšej miere, čo okrem prísnej migračnej politiky súvisí s ich nedostatočnou informovanosťou a predovšetkým jazykovou bariérou. (Divinský, 2005) Z tohto dôvodu sa v krízovej situácii ocitajú oveľa ľahšie. V prípadoch, kedy imigranti stratia na Slovensku zamestnanie alebo im zaniknú povolenia na pobyt, ktoré sú viazané na prácu, vzdelávanie, podnikanie, či zlúčenie rodín, musia obvykle opustiť krajinu. Aj napriek tomu, že počas výkonu zamestnania si imigranti s prechodným pobytom plnili všetky odvodové povinnosti, nevzniká im nárok na čerpanie napríklad podpory v nezamestnanosti, nakoľko v momente dlhodobej straty zamestnania je im zrušené povolenie na pobyt. (Filadelfiová et al., 2011)

Na záver možno konštatovať, že inštitúcie, ktoré by boli financované zo strany štátu a zároveň poskytovali imigrantom pomoc v oblasti sprostredkovania informácií o dostupných sociálnych službách, v podmienkach Slovenskej republiky absentujú. Práve sociálne služby považuje Munday (2007, in: Repková 2011) za dôležitú súčasť integračného procesu. Je nutné zdôrazniť, že početnosť prekážok, s ktorými sa imigranti v rámci jednotlivých oblastí integračného procesu stretávajú, súvisí aj so zúženým rozsahom sociálnych služieb, ktoré sú nie len unifikované, ale sú tiež zo strany tejto klientskej skupiny orientované skôr na ich nevyužívanie. Preto možno predpokladať, že významnú úlohu v procese integrácie imigrantov do slovenskej spoločnosti potenciálne zohráva miera využitia sociálnych služieb, ktoré sú však súčasťou nevhodne implementovaného systému ich poskytovania vo vzťahu k tejto klientskej skupine. ■

Použitá literatúra:

- BARGEROVÁ, Z. et al., 2012. Integrácia migrantov na lokálnej úrovni 1 [online]. Bratislava: Centrum pre výskum etnicity a kultúry [cit. 2018-09-24]. Dostupné z: cvek.sk/integracia-migrantov-na-lokalnej-urovni/
- BRICHTOVÁ, L. a K. REPKOVÁ, 2014. Sociálne služby: zacielené na kvalitu. Bratislava: Inštitút pre výskum práce a rodiny. ISBN 978-80-7138-138-9.
- BRNULA, P. a L. SLOBODOVÁ, 2013. Základy sociálnej práce so žiadateľmi o azyl a azylantmi. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-78-1.
- DIVINSKÝ, B., 2005. Zahraničná migrácia v Slovenskej republike. Stav, trendy, spoločenské súvislosti. Bratislava: Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n. o. ISBN 80-89149-04-9.
- FILADELFIOVÁ, J. et al., 2011. Migranti na slovenskom trhu práce: problémy a perspektívy. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky. ISBN 978-80-89345-34-2.
- HLINČÍKOVÁ, M. a M. SEKULOVÁ, 2016. Hľadanie domova v labyrinte: integračné služby pre ľudí s medzinárodnou ochranou na Slovensku. In: Menšinová politika na Slovensku [online]. (5)1 [cit. 2018-10-01], s. 1-4. Dostupné z: <http://cvek.sk/mensinova-politika-na-slovensku-12016-2/>
- HLINČÍKOVÁ, M. et al., 2014. Migranti v meste prítomní a (ne)viditeľní. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, Centrum pre výskum etnicity a kultúry. ISBN 978-80-89345-47-2.
- Integračná politika Slovenskej republiky z 20. januára 2014. [online]. [cit. 2018-10-01]. Dostupné z: <https://www.employment.gov.sk/.../vlastny-material-integracna-politika-január-2014.pdf>
- KOLDINSKÁ, K., H. SCHEU a M. ŠTEFKO. Sociální integrace cizinců. Praha: Auditorium. ISBN 978-80-872-8460-5.
- KOVÁTS, A. et al., 2006. Praktická sociálna práca s utečencami – prístup cez ľudské práva. Budapešť: Menedék – Maďarské združenie pre migrantov. ISBN 963-06-0862-6.
- MATOUŠEK, O. et al., 2007. Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-310-9.
- REPKOVÁ, K., 2011. Dlhodobá starostlivosť v kontexte integrovanej sociálnej práce. Bratislava: Inštitút pre výskum práce a rodiny. ISBN 978-80-7138-132-7.
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. O živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Společně ke kvalitě aneb Nebojte se projektů!

V našem Domově stále usilujeme o zlepšování služeb, které poskytujeme. Abychom naše snažení ještě více podpořili, rozhodli jsme se podat projektovou žádost nazvanou „Společně ke kvalitě“ prostřednictvím ESF. Byli jsme úspěšní a tak jsme za finanční podpory v období září 2016 až srpen 2018 mohli začít realizovat naše plány.

■ **Text: Ing. Ludmila Lorencová,**
ředitelka, Domov důchodců Dvůr Králové
nad Labem
Foto: archiv Domova

Cílem projektu byla implementace systému řízení a rozvoje kvality v Domově důchodců Dvůr Králové nad Labem, jehož prostřednictvím mělo dojít ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb a všech souvisejících činností. Zní to velmi složitě, ale v podstatě šlo o to, že jsme činnosti, které jsou v organizaci realizovány, chtěli více propojit a provázat. Zároveň jsme věděli, že nechceme zavést žádný konkrétní z nabízených systémů kvality. Chtěli jsme navázat na to, co jsme již měli rozpracované, a pokusit se vytvořit vlastní systém, který bychom si „ušili na míru“ tak, aby vyhovoval našim potřebám.

A protože jsme tušili, že témata, která otevřeme, se dotknou všech zaměstnanců, byl celý projekt připraven tak, aby v něm nepracovala pouze rada projektu a dvě odborné skupiny, ale aby se do skupin workshopů zapojili všichni zaměstnanci.

Tak došlo k tomu, že se o všech tématech diskutovalo napříč celou organizací. Zaměstnanci na různých pracovních pozicích se mohli k jednotlivým oblastem vyjádřit a předložili také celou řadu velmi zajímavých podnětů. Museli jsme si sami definovat, co pro nás konkrétně znamená kvalitní služba, jaká jsou její kritéria a jak budeme kvalitu hodnotit.

Oblastí, kterých se dotkl náš projekt, byla celá řada. Mezi nejvýznamnější patřilo strategické plánování včetně přípravy akčního plánu, public relations včetně ročního plánu aktivit na aktuální rok, činnost dobrovolníků, ošetrovateľské postupy a ošetrovateľské plány a jejich propojení s individuálními plány a vznikla také Příručka kvality. Stěžejním tématem, kterému jsme se věnovali po celou dobu projektu, byla paliativní péče, doprovázení umírajících a péče o pozůstalé.

Navázali jsme kontakt s Hospicem Anežky České v Červeném Kostelci a začali intenzivně spolupracovat s vrchní sestrou mobilního hospice a sociální pracovníci. Díky projektu jsme mohli proškolení všechny pracovníky v přímé péči v základním kurzu „Úvod do paliativní péče a umění doprovázet“, dále pak vybrané pracovníky ve čtyřdenním kurzu „Problematika smrti a provázení v rámci poskytování sociální služby umírajícím“. Po dobu projektu jsme mohli čerpat odbornou pomoc a podporu v podobě supervizi vedených pracovníky hospice. Pro poskytování péče vznikly nové upravené prostory, které klienti a jejich blízcí mohou využít. V listopadu 2017 jsme uspořádali společné setkání našich klientů a rodinných příslušníků. Cílem setkání bylo ukázat možnosti při poskytování paliativní péče a doprovázení umírajících a co jsme schopni klientům nabídnout. Stejně téma jsme prezentovali na VII. setkání sociálních pracovníků v říjnu 2018, na které přijali pozvání i zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, Královéhradeckého kraje a Hospice Anežky České z Červeného Kostelce. Výstupy projektu s důrazem na systém zavedení paliativní péče jsme v říjnu 2018 také představili na společném setkání zástupců Královéhradeckého kraje, města Dvůr Králové nad Labem, zástupců místní samosprávy a nemocnice ve Dvoře Králové nad Labem.

Zvyšování kvality poskytovaných služeb pro nás tímto ale zdaleka nekončí. Zůstává mnoho témat, která máme rozpracovaná a jimž se budeme nadále věnovat s patřičnou péčí a elánem. Společná práce mezi jednotlivými úseky v rámci projektu nás posunula správným směrem, posílila naši vzájemnou komunikaci a pochopení. Nebojte se projektů a jděte si svou vlastní cestou tak, abyste měli pak na konci radost z dobře odvedené práce, jako máme teď my.

Pokud je třeba udělat něco prospěšného a máte na to chuť, energii a dobrý tým, tak do toho!

Umělé vidění se jmenuje OrCam MyEye

Je nepopíratelné, že prudký rozvoj informačních a komunikačních technologií společně s miniaturizací usnadňuje život lidem s různým zdravotním hendikepem, dokáže jej do jisté míry eliminovat a posílit tak jejich nezávislost na okolí. Nevidomým a slabozrakým je určeno zařízení OrCam MyEye 2, které vyvinula izraelská společnost OrCam Technologies, pro něž využila poznatky z oboru umělé inteligence shrnuté pod názvem „computer vision“.

■ **Text:** Ing. Kateřina Endrštová
s použitím TZ
taktiq.com
Foto: Archiv OrCam

Společnost založili v r. 2010 prof. Amnon Shashua a Ziv Aviram, spoluzakladatelé společnosti Mobileye, která vyvíjí inovace pro automatické řízení automobilů. Zařízení svému uživateli jednoduše přečte a popíše to, co on sám nevidí.

Tato zatím nejpokročilejší nositelná pomůcka s technologií umělého vidění byla představena v dubnu v Praze na konferenci o technologiích pro osoby se specifickými potřebami INSPO 2018. Celé zařízení je uloženo v malém korpusu o velikosti prstu, který se magneticky připevňuje na jakékoli brýle. Obsahuje kameru, procesorovou jednotku, reproduktor a dobíjecí baterii. Uživatel si může snadno věci „přečíst“ tak, že na ně ukáže prstem nebo se dotkne zařízení. Veškeré vizuální informace o tom, co má nositel pomůcky před sebou, mu diskrétně a v reálném čase sdělí miniaturní reproduktor.

► Co OrCam MyEye 2 umí:

- přečíst tištěný či digitální text z jakéhokoli povrchu,
- rozpoznat obličej osoby, identifikovat produkty, barvy,
- rozpoznat bankovky.

Bezdrátové, lehké zařízení o velikosti prstu na ruce využívá inovativní asistenční technologii, díky níž nahlas předčítá text – noviny, knihy, jídelní lístek v restauraci, etikety na výrobcích, číslo autobusu na zastávce nebo obrazovku počítače. Okamžité rozpoznání tváře usnadňuje nevidomým sociální interakce a např. rozeznání zboží, barev na semaforu nebo bankovek zvyšuje míru jejich samostatnosti. Pomůcka drží díky magnetu na jakýchkoli obrubách dioptrických nebo slunečních brýlí. Ovládání je intuitivní, ovládá se jednoduchými gesty rukou nebo pouhým pohledem uživatele a nevyžaduje použití dalších zařízení, např. smartphonu nebo připojení k wi-fi, což je také mj. zárukou ochrany dat uživatele. Zařízení tak mohou snadno používat děti, dospělí i starší lidé.

OrCam MyEye umožní zlepšit kvalitu života nevidomých a slabozrakých osob a zvýšit míru jejich soběstačnosti, pomůže jim zvládat studium, práci i běžné denní

činnosti. Své využití však najde i u lidí, kteří mají problémy se čtením či trpí dyslexií nebo zrakovou únavou.

Zařízení OrCam MyEye 2.0 je již dostupné také v českém jazyce a čeká na oficiální schválení jako kompenzační pomůcka. Zájemci tak prozatím musí počítat s pořizovací cenou převyšující 100 tis. Kč. Mohou však využít alternativních metod financování, např. příspěvku od Nadačního fondu Světluška.

„Rozhodně chceme být jako Světluška u toho, kdy se bude zařízení testovat a uvádět na český trh. Je to skutečně revoluce,“ říká Gabriela Drastichová, ředitelka Světlušky. Hana Petrová, česká ambasádorka OrCam MyEye, která měla možnost zařízení testovat, souhlasně dodává: „OrCam MyEye 2 je malá, lehká a snadno ovladatelná kamera. Toto úžasné zařízení pomůže mnoha zrakově postiženým a nevidomým lidem zvýšit kvalitu jejich života a posílí jejich soběstačnost.“

Zdroj:

- TZ taktiq.com
- www.orcameye.cz
- www.orcam.com

Všestranná péče s kosmetikou MoliCare Skin

Ideální tip na dárek pro blízké Vašich klientů

S blížícím se příchodem vánočních svátků vystává pro mnohé nelehký úkol – jak vybrat vhodný dárek, který potěší a zároveň přinese i něco navíc? Naším tipem jsou léty prověřené produkty Menalind Professional, které jsou nyní dostupné pod novým názvem a v novém moderním obalu - jako kosmetika MoliCare Skin.

MoliCare Skin, kosmetické výrobky firmy HARTMANN, představují hodnotný dárek pro ty, jejichž zralá, citlivá a namáhaná pokožka vyžaduje speciální péči. Profesionální kosmetika je velmi oblíbená mezi stovkami uživatelů i ošetřovatelů ve zdravotnických zařízeních a domovech pro seniory, kde je využívána pro péči o pokožku inkontinentních pacientů. Pro vysokou kvalitu však tuto kosmetiku vyhledávají i lidé, které trápí například suchá a praskající pokožka.

BOHATÉ SLOŽENÍ ZNAMENÁ ÚSPORU

Kosmetika MoliCare Skin obsahuje velké množství účinných látek, které ve vyváženém poměru dohromady vytváří unikátní produkty vhodné pro čištění, ochranu a péči o pokožku. Nejdůležitější součástí je Nutriskin komplex z mandlového oleje, esenciálních mastných kyselin, aminokyselin a kreatinu, který zajišťuje hydrataci a umožňuje rychlou regeneraci namáhaných a poškozených vrstev pokožky. Složení plné aktivních látek umožňuje pro dosažení optimálního efektu použití menšího množství kosmetiky, než je obvyklé a nabízí tak výrazné snížení celkové spotřeby a finančních nákladů.

SPRÁVNÁ VOLBA PRO VIDITELNĚ ZDRAVĚJŠÍ POKOŽKU

Pro péči o zralou a citlivou pokožku si můžete vybrat ze silného tria – třech barevných řad – modré, tělové a růžové.

Modrá (Čisticí) řada umožňuje snadnou a důkladnou hygienu bez použití vody. Produkty obsahují kreatin, který chrání pokožku, a zároveň také Odour neutralizer, který účinně narušuje molekuly amoniaku. Nepříjemný zápach tedy nepřekrývá, ale ničí jej do základů. Pečující složky, jako mandlový olej a panthenol pak pokožku zvlhčují a vyživují. Pro pokožku příznivé pH 5,5 navíc

zabraňuje přemnožení bakterií a eliminuje podráždění. Z této řady doporučujeme nejoblíbenější čisticí pěnu a v neposlední řadě vlhké ošetřující utěrky, které dokonale zbaví

povrch kůže veškerých nečistot. Tyto utěrky z pevného, a přitom jemného vlákna jsou napuštěny speciální mycí emulzí a k dostání jsou v praktickém uzavíratelném balení. Jedná se o produkt, který oceníte jak pro jednoduchost použití, tak i pro konečný výsledek, který si v ničem nezadá s mytím pod tekoucí vodou. Vlhké ošetřující utěrky MoliCare Skin lze použít na intimní partie, ale i k očištění celého těla.

Tělová řada (Pečující) obsahuje esenciální mastné kyseliny a aminokyseliny pro přirozenou hydrataci kůže, mandlový olej pro silnou hydrataci a regeneraci pokožky a kreatin k ochraně a zvýšení pružnosti. Složení na bázi

vody v oleji pokožku okamžitě v dostatečné míře hydratuje. Z této skupiny je favoritem tělové mléko, které vytváří ochrannou vrstvu proti škodlivým látkám, podporuje regeneraci pokožky a hloubkově a dlouhodobě ji hydratuje. Po aplikaci nezanechává pokožku mastnou. Mléko je dostupné ve výhodném 500ml balení s pumpičkou, které umožňuje přiměřené stejnoměrné dávkování. Všechny výrobky z této řady mají příjemnou svěží vůni, neobsahují žádné živočišné složky ani dráždivé konzervanty.

Třetí, **růžová** řada (Aktivní ochrana) kůži chrání, zajišťuje její obnovu a zabraňuje opruzením. Z naší nabídky je jednoznačným vítězem ochranný krém se zinkem, který již v tenké vrstvě chrání namáhanou pokožku proti agresivním látkám obsaženým v moči nebo stolici. Krém obsahuje 21% zinku, což je ideální množství pro hladkou konzistenci, která umožňuje snadnou aplikaci. Produkty růžové řady na pokožce vytváří jemný ochranný film, neutralizují pachy a příjemně voní. Díky vyváženému pH 5,5 rovněž eliminují případné podráždění a nebezpečné bakterie. Speciální komplex vyživujících látek, již dříve zmíněný Nutriskin komplex, pokožku chrání a zajišťuje její obnovu.

BEZPEČNÁ A SPOLEHLIVÁ PÉČE PRO KAŽDĚHO

Všechny výrobky kosmetiky MoliCare Skin se skládají z vysoce kvalitních složek, jsou dermatologicky testované, hypoalergenní a byly vyvinuty bez obsahu alkoholu, dráždivých parfemací a chemických složek tak, aby se minimalizovala možnost vzniku případné alergické reakce. Darováním kosmetiky MoliCare Skin darují příbuzní Vašich klientů také zdravější, hydratovanou a regenerovanou pokožku.

Všechny výrobky MoliCare Skin jsou k dostání v jak ve vybraných zařízeních sociálních služeb, tak i v lékárnách či prodejnách zdravotnických potřeb. Chcete se dozvědět více o produktech? Volte bezplatnou telefonní linku 800 100 150 nebo doporučte rodinným příslušníkům návštěvu webových stránek www.moliklub.cz.

Tři židle

Fyzické předmětové divadlo s edukativním přesahem na téma demence Alzheimerova typu

Když jsem dostala od kolegy, odborníka na oblast péče o seniory, nabídku možnosti zprostředkovat přímo v našem domově pro seniory divadelní představení *Tři židle*, nebyla jsem si jistá, zda bude taková hra přínosná (hra pojednává o demenci Alzheimerova typu). Ale protože mám ráda výzvy, nabídku jsem přijala, oslovila autorku hry Hanu Strejčkovou a pak už stačilo jen dojednat detaily. Dne 3. října se představení uskutečnilo. Byli mezi námi i rodinní příslušníci našich klientů, kteří pak odcházeli zamyšlení, trochu smutní...

■ **Text: Mgr. Alena Sakařová,**
ředitelka Domova pro seniory Bechyně

Pojetí zpracování hry bylo zcela mimořádné. Pro profesionála pečujícího o klienty s demencí čitelné; dojemné scény zrcadlí skutečný stav nemoci. Uvědomění si té „hrůzy“, kterou s sebou onemocnění nese. Všichni se toho bojíme, bez rozdílu. Ilustrace v provedení 3 osob představujících 1 člověka – i to je nastínění faktu, jak složitá je toto onemocnění. Vizualizace choroby a problémů nemocného jde pod kůži pozorovatelů. Přijetí faktu, že se nás to může dotýkat lidsky, osobně i profesně, je velmi silný emoční zážitek. Každý to vnímá po svém. To jsou mé bezprostřední postřehy po zhlédnutí hry. A protože si nechci nechat pro sebe výpovědi ostatních kolegů, připojuji je v následujících řádcích.

„Představení vybízelo několikrát se zamyslet nad tím, co klient s demencí prožívá, nad jeho chováním, ale i prožíváním lidí pečujících o tyto klienty. Celé představení bylo založeno na reálných zkušenostech z praxe či výpovědích lidí, kterých se problematika nějakým způsobem dotkla. Konec představení nabídl prostor ticha sloužící k rozjímání, zamyšlení se. Následovala diskuze s režisérkou, do které se aktivně zapojili všichni zúčastnění, a to nejen my odborníci, ale také rodinní příslušníci, kteří měli otázky, na které našli odpovědi.“

„Protože jsem dcerou maminky, která trpěla Alzheimerovou demencí, byla jsem na toto představení zvědavá. Bohužel jsem se vydržela dívat jen krátce, protože se mi vše vracelo (maminka je 4 roky po smrti). Začátky onemocnění, maminčiny „cizí“ oči, její chování, moje vyrovnávání se s touto situací, beznaděj... Přesto, byť jen z toho kousku, co jsem viděla, jsem moc ráda, že jsou takoví lidé, kteří se o toto zajímají a znalosti o této nemoci šíří mezi ostatní, kteří se přijdou po-

dívat. Vyprávění je přesné, autentické. Jsem přesvědčená, že toto představení může velmi pomoci pochopit lidi, kterých se to týká, pomůže jejich dětem, jejich blízkým, všem těm, kteří o ně pečují.“

„Můj bezprostřední pocit bylo sebeuvědomění, že může nastat den, kdy se buď já sám, nebo rodinný příslušník, začnu ocitat mimo životní realitu. Už nikdy nebudu žít plnohodnotný život, přijde strach, jak budu reagovat, jak budu zvládat běžné činnosti. Bude-li to někdo blízký, jak zvládnou velkou psychickou zátěž, když se mi můj milovaný člověk bude vzdalovat. Z jeho pohledu se stanu cizím člověkem.“

„Z mého pohledu nádherně ztvárněné emoce, pocity, zmatek a vůbec prožitky člověka s demencí. Tato hra je úžasné představení pohled do nitra takto nemocného člověka. Dokáže osvětlit, jak se nemocný cítí, proč se takto chová a proč právě takto reaguje. Nádherně také představuje pocity a strachy blízkých osob. Jejich pocit bezmoci a mnohdy i pocity selhání. Kdyby takovou hru mohlo vidět co nejvíce lidí, kdyby se podařilo ji dostat do povědomí ši-

roké veřejnosti, bylo by to velice prospěšné. Mnohým by tato znalost přispěla k úlevě svědomí. Přispělo by to k pochopení projevu nemoci.“

„Velice se mi líbil způsob, jakým byla tato problematika uchopena. Úvodní „dopis mamince“, který jistě nenechal jediné oko suché, byl velice pěkně a procítěně přednesen, dle mého názoru skvěle uvedl do děje a zaujal diváky. Zdálo se mi, že další děj je zmatečný, ale po chvíli do sebe začalo vše zapadat. Mě osobně nejvíce zaujalo zobrazení jednotlivých stupňů demence v obrazech. Mám trochu ponětí, co že to ta demence je, mám dědečka, kterému byla diagnostikována demence, přečetla jsem hodně literatury. Nicméně člověk, který má pouze mlhavou představu o tom, na co se to vlastně dívá, je jistě zmaten.“

Zde připojuji ohlas z Blatné, jež nám zaslala paní ředitelka spolu se svým týmem spolupracovníků po zhlédnutí představení *Tři židle*.

„Celý svůj profesní život pracuji se seniory a s lidmi s demencí. Mnoho jsem toho viděla, přečetla, naučila se a prožila – vedle seniorů. Po vašem představení mám pocit, že opravdu jen VEDLE. Emoční rovina, kterou nabízí váš pohled, je něco opravdu jiného. Nedá se popsat slovy, napodobit, přehrát, musí se vidět, prožít a zažít, a to doslova. Bezprostředně po skončení jsme nebyli schopni mluvit, někteří plakali, někteří nechápali, někteří ještě prožívali to, co právě viděli. Shodli jsme se na tom, že v představení jsme poznávali mnoho našich uživatelů, ale poprvé jsme okusili, co vlastně skutečně cítí. Představení bych „ordinovala“ povinně všem pečujícím, kteří se starají o osoby s demencí. A všechny nás dostal dopis mamince...“

Na závěr si dovolím malé zamyšlení. V našem domově se hodně vzděláváme a hodně se věnujeme klientům s demencí, kteří se k tomuto onemocnění „prožili“ po našem boku. Máme zkušenosti, jak tato nemoc vypadá, jakou si vybírá daň za život. Ale stále se učíme a toto představení mělo vedle uměleckého provedení i charakter edukativní. Velmi děkuji tvůrcům za zpracování závažné otázky touto formou, děkuji herečkám za velmi přesvědčivý výkon. Byly momenty, kdy jsem jen velmi těžko potlačovala slzy... Děkuji i kolegovi za doporučení hry.

Rikša, cyklorikša, elektrocyklorikša?

Donedávna asijský dopravní fenomén – rikša – se už nějaký čas objevuje i v ulicích českých měst (a nejspíše i vesnic). Zprvu jako zajímavost, atrakce a zpestření nabídky pro turisty. Také jako zábavné vozítko na rodinné výlety (najdete je už i v inzercích na prodej či koupi) a v posledních týdnech se objevují zprávy o proniknutí a šíření tohoto dopravního prostředku mezi poskytovateli sociálních služeb pro zájemce, kteří se již sami na výlet na kole vydat nemohou.

■ **Text: Ing. Kateřina Endrštová**

s použitím TZ SENIOR Otrokovice a TZ MěSSS Kadaň – Domov pro seniory Kadaň
Foto: Z. Moravec a archiv SENIOR Otrokovice

Slovo rikša vzniklo zkrácením z japonských slov člověk-síla-vozdlo. Je to druh dopravního prostředku, kdy je lidskou silou (např. pěšky či na kole) poháněn vozík pro jednu či dvě osoby. V Japonsku označuje tradiční dvukolou rikšu taženou běžcem, která je dnes pouze atrakcí pro turisty; v mnoha státech jižní a jihovýchodní Asie se však stále používá jako běžný dopravní prostředek.¹

Cyklorikša určená pro vyjíždky seniorů je ve světě oblíbeným a rozšířeným vozítkem, u nás ale teprve začíná. A co teprve elektrorikša, to se to šlape!

Do ambiciózního projektu s výstižným mottem „Znovu cítit vítr ve vlasech“ se přihlásila tři města, jedním z nich je Kadaň. „Tyto tříkolky jezdí v sedmatřiceti zemích světa, namátkou jmenujme Norsko, Kanadu, Filipíny či Dánsko. Když jsme viděli možnost stejné kolo zakoupit pro naše seniory, neváhali jsme,“ přibližuje zapojení do projektu ředitelka kadaňského domova Lenka Raadová. „Nápad nás zaujal doslova na první dobrou. Ráda bych poděkovala zřizovateli našeho zařízení, Městu Kadaň, za finanční podporu. Možnosti, které aktivita nabízí, jsou rozsáhlé. Školený pilot (jak

se nazývá řidič cyklista) může s pasažéry vyjet na jakýkoliv kratší či delší výlet. Je libo projížďka v přírodě? Cyklostezkami opředená Kadaň k něčemu podobnému doslova vybízí. Nebo jen tak po městě se zastávkou v cukrárně či kavárně? Každému, na co má chuť.“

Premiéru si odbyli v září také v SENIORU Otrokovice, kde byla elektrorikša slavnostně představena. Umožní klientům vrátit se zpět v čase do let dětství, kdy mohli právě cítit vítr ve vlasech, což je i podtext celého projektu. Aktivní životní styl mohou tedy nyní prožít i lidé, kteří již sami tolik pohybliví nejsou. A právě nadšení a úsměv užívá-

telů již po prvním svezení je tou největší odměnou a současně upřímným poděkováním a důkazem, že se vyplatí věřit novým projektům.

Dánský nápad má v Otrokovicích i další rozměr, kterým je interakce generací, kdy se mezi piloty/řidiči objevují studenti místního otrokovického gymnázia, což umožní přirozeně budovat nové vztahy, prohlubovat mezigenerační komunikaci a užít si energii jedinečného zážitku. Město Otrokovice má na svém území vybudovanou síť cyklostezek, která pro tyto účely výborně poslouží. Senioři se mohou podívat nejen po svém rodném městě, ale zavítat i do míst v okolí, kde vyrůstali. Putování po trasách, které klienti mohli doposud vnímat „jen“ z okna automobilu, mohou prožít přímo v přírodě po většinu roku, jelikož tato „cyklospecialita“ má nepromokavý přístřešek a příkrývku na nohy.

Lze jen kvitovat s povděkem, že i v Otrokovicích nápad podpořila radnice, jejíž zaměstnanci se aktivně zapojili do sbírky; s velkým ohlasem se nápad setkal i u široké veřejnosti. „Velmi děkujeme všem přispěvatelům,“ uvedla Aranka Medková Pekárková, ředitelka SENIOR Otrokovice, „a současně mezi dobrovolníky obsluhujícími rikšu přivítáme i rodinné příslušníky uživatelů, všichni pak mohou společně strávit odpoledne velmi originálním a aktivním způsobem.“ Podle dostupných informací se na nákup tohoto dopravního speciálu chystají i další města.

A praktické parametry? Elektropohon rikši vydrží na plné nabití dle obsazenosti a četnosti používání elektromotoru (někdy lze šlapat i bez něj) i několik desítek kilometrů a je dostatečně silný na to, aby rikšu plně obsazenou „ušlápla“ i žena, třeba i do kopce. Má polohovatelnou nástupní plochu, bezpečnostní pás, stříšku proti slunci nebo nečekanému deštíku a nepromokavý přehoz přes nohy, kdyby bylo chladněji. Piloti musí být před startem do ostrého provozu důkladně proškoleni. Nezbytnou potřebností je také pojištění celé posádky (i stroje).

Díky tomuto počínu je Česká republika 38. zemí, která se zapojila do unikátního projektu v rámci celosvětového hnutí CWA – Cycling without age (Cyklistika v každém věku).

¹ www.wikipedia.com

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Domov pro seniory Havlíčkův Brod, příspěvková organizace

Domov pro seniory Havlíčkův Brod je příspěvkovou organizací Kraje Vysočina. Klientům poskytuje pobytové služby v několika budovách, zde představujeme budovu v ulici Husova, kde je služba domov pro seniory poskytována 52 klientům. Budova nacházející se v blízkosti Nemocnice Havlíčkův Brod nabízí klientům ubytování, celodenní stravování na vysoké úrovni, zdravotní a sociální péči a nejrůznější volnočasové a sociálně-terapeutické aktivity. Obyvatelé ke svým procházkám využívají přilehlý park nebo zahradu, a to samostatně, nebo s doprovodem personálu. Posláním domova pro seniory je usilovat o důstojný a spokojený život seniorů, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a sociální situaci žijí v tomto zařízení. Domov podporuje jejich soběstačnost a udržení kontaktu s okolím a snaží se o vytvoření co nejpřírodnějšího prostředí. Naším cílem je individuální přístup ke klientům, pro které zajišťujeme duchovní služby, kulturní akce, výlety, nabízíme služby kadeřnice, pedikérky, docházejí k nám členové canisterapeutického sdružení.

Příklad dobré praxe

Dobrovolnická služba – dlouhodobě spolupracujeme s Dobrovolnickým centrem v regionu Havlíčkův Brod. V současnosti dochází za klienty budovy Husova celkem 7 dobrovolníků, několik z nich u nás „pracuje“ již mnoho let a někteří získali cenu Křesadlo (cena pro obvyklé lidi, kteří dělají neobvyklé věci).

Péče a pečovatelské koncepty

Paliativní péče – dlouhodobě pracujeme na konceptu paliativní péče, snažíme se o zajištění klidného a důstojného prožití všech dnů až do toho posledního, který klienti v terminálním stadiu stráví v našem zařízení.

Homebalance – tento interaktivní rehabilitační systém využívají klienti pro trénink rovnováhy, což přispívá k poklesu počtu pádů.

Kinestetická podpora pohybu – proškolený personál pečuje o klienty s využitím prvků konceptu Kinestetická podpora pohybu, čímž usilujeme o udržení pohyblivosti a soběstačnosti klientů, jejichž pohybové schopnosti se postupně zhoršují.

Koncept Validace – v roce 2018 jsme v tomto konceptu proškoleni většinu personálu v primární péči, neboť chceme poskytovat stále kvalitnější službu také klientům s demencí, jejichž počet v našem zařízení stoupá.

**Domov pro seniory Havlíčkův Brod,
příspěvková organizace**
Husova 2119, 580 01 Havlíčkův Brod

Dílčí certifikace:

Ubytování	nehodnoceno
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★★
Péče	★★★★★

Domov u fontány Přelouč

Domov u fontány poskytuje péči celkem 155 klientům ve 3 sociálních službách, kterými jsou domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací služby. Tyto služby poskytuje ve dvou křídlech 4podlažní budovy s rozsáhlým okolním lesoparkem, kam mají volný přístup nejen klienti a jejich blízcí, ale i široká veřejnost. Za účelem podpory setkávání generací Domov průběžně vybavuje park zajímavostmi, jako je například hmyzí hotel, altány s posezením, bylinková zahrádka, zvoníčka s andělem a jiné. Je zde také podium s posezením, kde se pořádají vystoupení pro klienty i zájemce z okolí. Domov u fontány klade důraz na neustálé zvyšování kvality, podporuje zaměstnance v námětech na zkvalitnění péče a nechává se dobrovolně hodnotit v několika auditech kvality. Domov poskytuje svým klientům nejen kvalitní péči, ale také vyžití ve volném čase pro každého, od ručních prací přes sportovní, společenské hry a kulturní akce až po hudební či dotykovou terapii nebo pet-terapii.

Příklad dobré praxe

Certifikát kvality Vážka – domov se snaží o průběžné a koncepční zvyšování kvality péče. V roce 2014 získal a v r. 2017 obhájil certifikát Vážka, který uděluje Česká alzheimerovská společnost provozovatelům zařízení poskytujících kvalitní služby pro lidi s demencí.

Spolupráce s klienty a jejich rodinami – sociální pracovníci mají pracovní prostor přímo na oddělení, kde jsou v úzkém kontaktu s klienty, pracovníky, ale i rodinami a návštěvami klientů. Posiluje se tak multidisciplinární spolupráce a spolupráce s rodinami klientů.

Individualizace ve stravování – Domov poskytuje klientům pět jídel denně (v případě potřeby navíc druhou večeří). Po většinu dnů

si klienti mohou snídaní, oběd a večeři vybrat ze dvou variant se zárukou stravy z čerstvých surovin. Klienti jsou součástí Stravovací komise, kde sdělují své podněty k připravovaným jídlům. Domov také pravidelně zařazuje do nabídky jídla na přání jednotlivých klientů. Dieta a úprava stravy se individuálně přizpůsobuje potřebám klientů, pracujeme také s konceptem „Bon Appétit – jídlo do ruky“.

Mnohaletá tradice pravidelných kulturních akcí, které domov pořádá pro klienty, jejich blízké i veřejnost. Je to např. pálení čarodějnic, loučení s létem v září a Vánoční neděle s jarmarkem. Kromě těchto pravidelných událostí si domov s klienty připomíná jednotlivé svátky (kromě Vánoc například MDŽ, masopust a mnoho dalších).

Domov u fontány Přelouč
Libušina 1060, 535 16 Přelouč

Certifikace:

Ubytování	★★★★★
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★★
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	926 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Využijte nabídky nových knih, které můžete zakoupit v e-shopu APSS ČR!

Členové APSS ČR mohou objednávat s 10 % slevou!

Diagnostika a terapie ADHD

Dospělí pacienti a klienti v adiktologii

Miovský Michal a kol.
GRADA Publishing,
2018, brož.

299 Kč

Řízení neziskových organizací

Klíčové oblasti pro jejich udržitelnost

Hejduková P.,
Hommerová D.,
Krechovská M.
GRADA Publishing,
2018, brož.

299 Kč

Objednávat lze na:

<http://shop-apsscr.alvepi.com>
nebo na marketing@apsscr.cz.

Kvíz: Zeměpisné názvy

Sestavte zeměpisné názvy ze dvou částí – první část z levého sloupce a druhou část z pravého sloupce tak, aby všechna uvedená slova byla využita.

1. Čeňkova	A. Brod
2. Filipova	B. Studánka
3. Jindřichův	C. Jeníkov
4. Josefův	D. Městec
5. Františkovy	E. pila
6. Karlova	F. Mlýn
7. Špindlerův	G. Hradec
8. Havlíčkův	H. Huť
9. Golčův	I. Důl
10. Heřmanův	J. Lázně
11. Vrchotovy	K. kameny
12. Petrovy	L. Janovice

Autorka: Mgr. Jitka Suchá

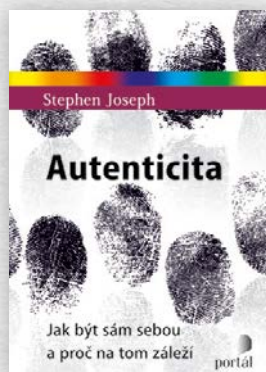
Řešení: 1E, 2H, 3G, 4I, 5J, 6B, 7F, 8A, 9C, 10D, 11L, 12K

INZERCE

*Děkujeme Vám
za spolupráci v uplynulém roce
a do nového roku přejeme
mnoho štěstí, zdraví,
osobních a pracovních
úspěchů!*

INZERCE

NOVINKY Z PORTÁLU

portál

obchod.portal.cz

KNIHKUPECTVÍ PORTÁL: Praha 1,
Jindřišská 30 / Praha 8, Klapkova 2

Systematické návštěvy domovů pro osoby se zdravotním postižením:

zakončení série návštěv a zpráva o zjištěních

Jedním z mnoha úkolů ombudsmanky je provádět systematické návštěvy míst, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě veřejnou mocí nebo v důsledku závislosti na poskytované péči.¹ Od října loňského roku do letošního června se ombudsmanka zaměřila na domovy pro osoby se zdravotním postižením, kde vykonala sérii devíti neohlášených systematických návštěv.

■ **Text: Mgr. et Mgr. Miriam Rozehnalová,**
Kancelář veřejného ochránce práv

Účelem systematických návštěv, které ombudsmanka vykonává, je posílit ochranu osob omezených na svobodě před všemi formami špatného zacházení, tedy před jednáním, které nerespektuje lidskou důstojnost a zároveň dosahuje určitého stupně závažnosti. V domovech pro osoby se zdravotním postižením (stejně jako v dalších zařízeních sociálních služeb) může mít špatné zacházení podobu nezajištění bezpečí klientů, nerespektování lidské důstojnosti a práva na soukromí, nerespektování sociální autonomie, posilování závislosti na poskytované péči či neodůvodněného používání omezovacích prostředků.

V rámci provedené série navštívila ombudsmanka jak zařízení soukromých poskytovatelů, tak zařízení zřizovaná veřejnoprávními subjekty napříč celou Českou republikou. Mezi navštívenými domovy byla zejména zařízení s velkým počtem klientů, kdy v největším navštíveném domově jich žije kolem sto padesáti. Zastoupeny však byly také domovy s počtem klientů nepřesahujícím třicítku. Kromě zaměstnanců a zaměstnankyň Kanceláře veřejného ochránce práv byli v týmech vykonávajících systematické návštěvy také externí spolupracovníci a spolupracovnice z řad zdravotních sester a odborníků v oblasti poskytování sociálních služeb.

V rámci šetření, zda v domovech nedochází ke špatnému zacházení s klienty, se ombudsmanka zaměřovala zejména na autonomii vůle klientů, jejich důstojnost a možnost volného pohybu. Dále se zabývala například vyhodnocováním rizik

hrozících klientům, prací s klienty s problémovým chováním, vzděláváním a zaměstnáváním klientů nebo otázkou intimity a sexuality klientů.

Po každé systematické návštěvě ombudsmanka zhodnocuje nasbírané poznatky a vypracovává zprávu obsahující zjištění a doporučení, která mají vést ke zlepšení poskytované péče v konkrétním zařízení. Tu pak zasílá navštívenému zařízení a také ji zveřejňuje na svých internetových stránkách², aby mohla i pro ty domovy, které ne navštívila, sloužit jako vodítko k prevenci špatného zacházení.

V půlce listopadu letošního roku pak proběhl v Kanceláři veřejného ochránce práv také kulatý stůl, na který ombudsmanka pozvala zástupce všech navštívených domovů. S nimi v rámci společného setkání diskutovala o tématech, která se ukázala v průběhu série návštěv domovů jako problematická, například bezbariérovost domovů, bezpečnost klientů, možnost volného pohybu, předcházení rizikům či některé otázky zdravotní péče o klienty.

Informace získané jednak při sérii návštěv domovů pro osoby se zdravotním postižením, jednak z diskuze se zástupci těchto domovů ombudsmanka nyní zúročí při sestavování souhrnné zprávy, která bude obsahovat zobecněná zjištění z navštívených zařízení, poukazovat na nesprávnou praxi při poskytování péče v domovech pro osoby se zdravotním postižením a nabízet možná řešení objevujících se problémů. Souhrnná zpráva bude po vypracování zveřejněna taktéž na webových stránkách ombudsmanky.

ombudsman
veřejný ochránce práv

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá PhDr. Karolína Maloňová, certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace.

Dotaz:

Pri téme bazálnej stimulácie sme sa dostali k rôznym technikám a k podávaniu mixovanej stravy v domoch pre seniorov. Podala som podnet, aby sme podávali mixovanú stravu tak, aby všetko jedlo nebolo dohromady, ale každé zvlášť, no jedlo bolo veľmi riedke a na tanieri sa opäť prelievalo jedno do druhého. Ako v praxi uplatniť, aby mixovaná strava na tanieri vyzerala pekne a zachovala si svoje typické vône? Vopred ďakujem za pomoc a radu.

K. R., dom pre seniorov, Slovensko

Odpověď:

Máte pravdu, že je nutné, aby i mixovaná strava vypadala na talíři chutně. Příjem potravy není jen saturace nutriční potřeby, ale je často spojen s velice příjemnými pocity, neboť prožitek z přijímané potravy je zpracováván také v limbickém systému a ovlivňuje tak emoční prožívání. Důležitou úlohu v příjmu potravy plní „preorální fáze“, ve které dochází k propojení vjemů optických, čichových a hmatových. Klademe proto důraz na estetický vzhled potravy a uspořádání jídla na talíři. Klientům odkázaným na mixovanou stravu lze rovněž velmi příjemně opticky potravu na talíři rozdělit na jednotlivé položky. Umožňují to např. dělené talíře. Vyrábějí se i z porcelánu, jsou tedy dezinfikovatelné do 100 °C. Pokud nedisponujete v zařízení těmito talíři, druhou variantou je dát stravu do 2–3 mistichek.

¹ Ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

² www.ochrance.cz

Příspěvky uveřejněné v této rubrice se nemusejí shodovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu a krácení příspěvků bez vědomí autorů i na případné odmítnutí urážlivých či jinak nevhodných příspěvků.

„Neviditelní“ senioři v sociálních službách

Stárnutí, stáří a s tím související problémy se nevyhýbají nikomu – ani členům/členkám nejružnějších minorit. Tedy ani LGBT osobám¹. Situaci LGBT oproti heterosexuálním seniorům a seniorkám ještě zhoršuje to, že se jedná o prakticky „neviditelnou minoritu“. Jaroslava Hasmanová Marhánková (2016).²

■ **Text: Mgr. Dagmar Lavrenčíková,**
sociální pracovnice a vedoucí Pečovatelské
služby Rokytnice v Orlických horách

V roce 2007, kdy vešly do života sociálních pracovníků standardy kvality, vznikla analýza situace sexuálních menšin v ČR³ (dále jen „Analýza“) v rámci „Evropského roku rovných příležitostí pro všechny 2007“, kterou vypracovala Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. Výsledkem bylo mimo jiné i doporučení Ministerstvu práce a sociálních věcí:⁴

1. Podporovat prostřednictvím dotačních programů vytvoření sociální sítě pracovníků a pracovník, kteří se budou zaměřovat na sociální kontakt s LGBT seniory a seniorkami, případně podporovat provádění uvedené činnosti v rámci stávajících sociálních sítí.

2. Podpořit prostřednictvím dotačních programů, národních či evropských, vytvoření komunitního centra pro LGBT seniory.

3. Novelizovat zákon o důchodovém pojištění (č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů) tak, aby partneři a partnerky měli nárok na vdovský/vdovecký důchod po zemřelém partnerovi/partnerce. (V roce 2006 došlo k přijetí zákona o registrovaném partnerství, které právo na vdovský a vdovecký důchod nepřináší.)⁵

4. Podpořit prostřednictvím dotačních programů zmapování situace osob s odlišnou sexuální orientací žijících na okraji společnosti s cílem zjistit, jaké jsou příčiny jejich sociální situace a jak lze problémům předcházet.

Přestože můžeme konstatovat, že po deseti letech zavádění standardů kvality do praxe deklarují služby stále vyšší kvalitu, je problematika sexuálních menšin v sociálních službách stále okrajová. Položili jsme si někdy ve svých službách otázky – Jaké jsou potřeby LGBT seniorů/seniorek? Liší se od potřeb heterosexuálních seniorů/seniorek? Potřebují specifickou péči, a pokud ano, jakou? Máme takové klienty/klientky?

Musíme si uvědomit, že pro LGBT klienta/klientku nemusí být jednoduché například reminiscenční sezení ve skupině osob, kde převažuje majorita, včetně personálu.

Systém kontroly kvality ve službách na všech úrovních sleduje naplňování individuálních potřeb a ochranu práv cílové skupiny na základě porovnávání skutečnosti s kritérii jednotlivých standardů. Pokud nebudou definována a akceptována specifika LGBT seniorů a seniorek ve službách, nedá se hovořit o naplňování kritérií u LGBT jedinců a nelze vyloučit jejich diskriminaci. Pokud není LGBT osoba reflektována, je úvaha o tom namístě.

LGBT komunita, natož LGBT seniorská populace, a jejich situace ve společnosti jsou dodnes sociální témata, o kterých se prakticky nevedou diskuze na obecné úrovni, tudíž nepřekračují rámec úzké skupiny odborníků. Ani dostupný systém dalšího vzdělávání pro sociální služby nenabízí témata a texty tohoto druhu. Lidově řečeno – „ticho po pěšině“ nebo jak trefně popsala pracovní skupina v roce 2007 ve své „Analýze“ – „Pokud využívají (roz. LGBT senioři

¹ LGBT – zkratka označující lesby, gaye, bisexuály a transgender osoby.

² Novotná, J., Špatenková, N., Olecká, I., Hasmanová Marhánková, J. 2016: LGBT senioři/rky – neviditelná menšina. Situace stárnoucích leseb, gayů, bisexuálních a trans osob v České republice a perspektivy LGBT přátelské zdravotní a sociální péče. [online] Praha: Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu z. s. [cit 20. 9. 2017] Dostupné z: <http://proud.cz/starnuti/6-starnuti.html>.

³ Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender

menšiny v ČR, Praha: Úřad vlády ČR, 2007, ISBN 978-80-87041-33-8, dokument je k dispozici na adrese:

https://www.vlada.cz/assets/ppov/rpov/rp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf

⁴ tamtéž str. 46–47

⁵ srov. tamtéž 21–23

⁶ tamtéž str. 15

⁷ <http://proud.cz/novinky/239-platforma-pro-rovnoprapavnost-uznani-a-diverzitu-z-s-vydava-prvni-ceskou-studii-o-lgbt-seniorech-kach.html>

⁸ srov. Novotná, J., Špatenková, N., Olecká, I., Hasmanová Marhánková, J. 2016: LGBT senioři/rky – Neviditelná menšina. Situace stárnoucích leseb, gayů, bisexuálních a trans osob v České republice a perspektivy LGBT přátelské zdravotní a sociální péče. [online] Praha: Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu z. s. [cit 20. 9. 2017]. Praha: PROUD, 2016, str. 53, ISBN 978-80-88175-0

Dostupné z: <http://proud.cz/starnuti/6-starnuti.html>

⁹ srov. tamtéž str. 54

a seniorky) institucionální péče o seniory a seniorky, pak se často setkávají s diskriminací a nepochopením, neboť ve společnosti přetrvává názor, že homosexualita není záležitostí seniorů. Snaha udržovat či navázat v tomto věku stejnopohlavní vztah bývá odsuzována mnohem více než vztahy jejich heterosexuálních vrstevníků a vrstevnic.⁴⁶

Přitom LGBT osoby každého věku a jejich specifické potřeby si zaslouží stejnou pozornost, jako je tomu u jiných cílových skupin sociálních služeb.

V roce 2017 vyšla publikace „LGBT seniori /rky – Neviditelná menšina“, kterou vydala Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, z. s. (PROUD). Tato výzkumná zpráva je založena na prvním vědeckém výzkumu svého druhu v ČR, jehož záměrem bylo zjistit: „Jsou profesionální pečující o seniory a seniorky připraveni poskytovat služby LGBT osobám?“ Tato otázka byla formulována na podkladě zakázky projektu „Neviditelné (LGBT) menšiny“ financovaného z EHP/Norwegian Funds, jehož cílem bylo reflektovat situaci LGBT osob v zařízeních poskytujících péči o seniory a seniorky. Výzkum byl zaměřen na cílové skupiny –

manažeři/manažerky zařízení pečujících o seniory a seniorky (zdravotní a sociální služby), odborníci na péči, profesionální pečující a LGBT seniori a seniorky.⁷

Výsledky výzkumu vedle jiného poukázaly na fakt, že z pohledu zdravotních nebo sociálních služeb není téma LGBT seniorů a seniorek považováno za společensky naléhavé, byla shoda v tom, že se jedná o téma málo diskutované, že se jedná o skupinu osob prakticky „neviditelnou“ a až do okamžiku realizace výzkumu nikoho z nich nenapadlo, že by se problematika LGBT mohla jakkoliv dotýkat také seniorů a seniorek (to je záležitost těch mladých). Nicméně současně připouští, že je to téma nové a perspektivní, protože situace v naší společnosti bude za třicet až čtyřicet let jiná. Jedná se o téma marginalizované, dříve tabuizované, postavené na předsudcích a eticky velmi citlivé, proto se nestalo tématem diskutovaným.⁸

Respondenti výzkumu (pracovníci sociálních zařízení) nevěděli, zda mají mezi svými seniorskými klienty osoby s jinou sexuální orientací než heterosexuální, a ani se tím nikdy nezabývali.⁹

Po desetiletém působení standardů kvality se všeobecně nezabýváme situací LGBT seniorské populace v sociálních službách.

Je to velké riziko, protože nezájem podporuje předsudky, a to může být důsledkem porušování práv LGBT menšiny v sociálních službách.

Začneme se problematikou a situací LGBT seniorů a seniorek skutečně zabývat a uděláme z nich viditelnou skupinu, aby sociální služby byly dostatečně kvalifikované pro „coming out“ svého klienta.

Seznam literatury a zdrojů:

- Novotná, J., Špatenková, N., Olecká, I., Hasmanová Marhánková, J. 2016: LGBT seniori/rky – neviditelná menšina. Situace stárnoucích leseb, gayů, bisexuálních a trans osob v České republice a perspektivy LGBT přátelské zdravotní a sociální péče. Praha: PROUD, 2016, ISBN 978-80-88175-0
- Dostupné z: <http://proud.cz/starnuti/6-starnuti.html>.
- Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR, Praha: Úřad vlády ČR, 2007, ISBN 978-80-87041-33-8
- Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/r/p/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf

PR MPSV

Nové pracovní nástroje pro kraje v oblasti střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb

Zajištění podpory střednědobého plánování sociálních služeb na krajské úrovni – tak zní celý název projektu, který od září roku 2017 běží pod taktovkou oddělení financování sociálních služeb MPSV. V rámci projektu probíhá několik klíčových aktivit, ve kterých jsou vyvíjeny nové nástroje pro práci krajských úřadů a krajů, popř. obcí a obecních úřadů. Oblast nastavování sítě sociálních služeb je jednou z nich – výstupem této části projektu bude pro kraje doporučená metodika sumarizující základní parametry pro výběr poskytovatelů sociálních služeb do krajské sítě sociálních služeb. Metodika usnadní krajským úřadům sestavování sítě, včetně přijímání nových služeb do sítě a její aktualizaci. Výstupem další klíčové aktivity projektu bude doporučený postup pro plánování v oblasti sociálních služeb, který rámcově vychází z předchozích materiálů z minulých let, nicméně půjde o zcela novou metodiku skládající se z několika souvisejících částí, vyvíjenou především s ohledem na nové legislativní úpravy a měnící se trendy v této oblasti. Materiál popisující dobrou

praxi v oblasti spolupráce obcí a krajů bude dalším výstupem projektu. Klade si za cíl zmapovat, shrnout a podpořit principy a procesy efektivní spolupráce v této oblasti. To jsou základní úhelné kameny projektu, za jejichž kvalitní výstupy ručí expertní pracovní skupiny, sestavené z hlavních aktérů v této oblasti, tj. především představitelů krajských úřadů a obcí/obecních úřadů a ostatních odborníků. Bez obav lze tedy říci, že výsledek bude po odborné stránce a zároveň s upřímnou snahou všech zainteresovaných odrazem toho, o co projekt usiluje – ostatně po dvouletém trvání projektu se bude moci veřejnost přesvědčit sama – výsledky projektu budou uveřejněny na webu MPSV.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Navigace pro nevidomé chodce

Naviterier

Telefony, pro které čeština používá název chytré, už dávno neslouží jen k telefonování, prudký rozvoj nejrozličnějších komunikačních a informačních technologií a následný vývoj aplikací neboli „programů na cokoli“ nabízí jejich uživatelům další „přidaný prostor“ pro zjednodušení života, vzdělávání nebo třeba jen pro zábavu. A právě pro usnadnění života lidí se zrakovým hendikepem slouží aplikace Naviterier, speciální navigace pro chodce nevidomé nebo se sníženou schopností orientace a pohybu, kterou její tvůrci představili na konferenci o technologiích pro osoby se specifickými potřebami INSPO 2018 v Praze.

■ **Text: Ing. Kateřina Endrštová**
s použitím TZ
naviterier.cz
Foto: Archiv Naviterier, s. r. o.

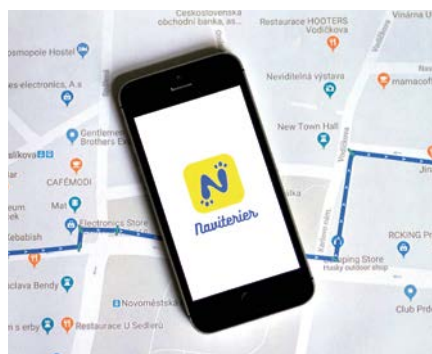
► Co je Naviterier

Naviterier je navigační aplikace fungující na chytrých mobilních telefonech. Nespoléhá jen na satelitní navigaci GPS, ale využívá schopnosti a dovednosti zrakově postižených chodců. Vysoké přesnosti lokalizace je dosaženo využíváním orientačních bodů a charakteristik terénu, což kompenzuje nepřesnost navigace GPS¹ (ta je v zástavbě běžně několik desítek metrů, což může být zejména pro nevidomé chodce nebezpečné).

Popis trasy obsahuje názvy ulic, přibližné vzdálenosti, přirozené vodící linie (budovy,

vozovky, zeleň), sklony chodníků a přechody pro chodce (délku, provoz, signalizaci). Zejména v husté městské zástavbě je tak aplikace pro uživatele ideální pomůckou.

Doposud museli nevidomí kombinovat několik různých aplikací a služeb, aby se mohli v městském prostředí pohybovat bez

závislosti na další osobě. Naviterier nahrazuje některé tyto kombinace a díky využití orientačních bodů a charakteristik terénu je aktuálně nejspolehlivější dostupnou aplikací.

► Jak to vzniklo

Historie projektu sahá do r. 2016, kdy společnost s ručením omezeným založili vědečtí pracovníci s absolventy Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze. Vytvoření aplikace předcházely několikaletý univerzitní výzkum specifických potřeb nevidomých chodců, experimenty a pečlivé mapování detailů terénu – aplikace totiž popisuje trasu podobně, jako kdyby ji popisoval člověk. Výzkumný projekt podpořila Nadace Vodafone v rámci startupového programu Laboratoř a také Nadace Českého rozhlasu Světluška.

► Jak to funguje

Pro Naviterier je hlavním senzorem člověk, který se díky zpracovanému popisu okolí dokáže s vysokou přesností sám lokalizovat. Naviterier poradí, jak překonat rušnou křižovatku, vyhledá nejlepší trasu nebo pomůže zorientovat se na chodníku či na zastávce. Uživatel zadá do aplikace cíl, místo, kam chce dojít, a čeká na první hlasové instrukce. Mobilní rádce cestu rozdělí na několik částí a vždy, když chodec jednu etapu cesty zdolá, dostane další instrukce.

Velkým benefitem navigace je propojení na Navigační centrum SONS². Pomocí rychlého tlačítka se uživatel spojí s operátorem. Ten ho díky této navigační aplikaci dokáže lokalizovat a pomoci v situaci, kdy si nevidomý není jist, kde se nachází, nebo se ztratil.

V současnosti navigace funguje jako mobilní aplikace v celé Praze, v plánu je ale rozšíření do dalších měst, což do jisté míry závisí na spolupráci s místními samosprávami. O možnostech zmapování pěších tras a jejich přenesení do Naviteriera už projevíli zájem i za hranicemi.

Aplikace prošla testováním desítek uživatelů se specifickými potřebami přímo v terénu Prahy a jejich pozitivní zpětná vazba ukazuje, že umožňuje svobodný pohyb po městě. Pokusy ukazují, že se lidé s touto navigací na neznámých trasách téměř neztrácejí a dokáží je absolvovat samostatně bez nutnosti doptání se jiných osob.

Zdroj:

- <https://naviterier.cz>
- <https://zpravy.idnes.cz>

¹ GPS (The Global Positioning System) je navigační družicový systém složený ze sítě satelitů umístěných na oběžné dráze; na základě informací ze satelitů zařízení vypočítá zeměpisnou polohu a pomocí vhodného softwaru zobrazí polohu na mapě a nabídne požadovaný směr či trasu. GPS byl původně vyvinut pro armádu USA a v 80. letech byl zpřístupněn pro civilní účely, nyní je využíván zejména v automobilech. (wikipedia.org)

² Navigační centrum SONS ČR umožňuje zrakově postiženým samostatné cestování a pohyb v neznámém prostředí bez asistence. Nabízí např. vyhledání dopravního spojení, tvorbu itinerářů, vzdálenou asistenci přes kameru telefonu nebo telefonickou pomoc v nouzi. Službu si lze předplatit. (navigace.sons.cz)

Střípky z domova

Oslava v Břevnici

Havlíčkův Brod – Začátkem listopadu uběhlo 35 let od přestavby břevnické obecní školy na zařízení sociálních služeb

pro seniory. A protože taková událost chce pořádnou oslavu, sešli jsme se v jednom z nejteplejších, ale i největrnějších říjnových dnů s našimi obyvateli a jejich rodinami, abychom se pobavili a zavzpomínali. K posezení s výborným jídlem a pitím nám zahráli harmonikáři a slavnostní ráz našemu setkání dodalo vystoupení folklorního souboru Kalamajka z Havlíčkova Brodu. Klaun pak rozesmál svými kousky nejen děti. Všichni měli možnost prohlédnout si budovu, zahradu i naše hospodářství, které tvoří slepice, kačeny, králíci i ovce. Domov v Břevnici je jedním ze tří pracovišť Domova pro seniory Havlíčkův Brod. Ve vesnickém prostředí zde žije 25 seniorů s demencí, kteří potřebují velkou míru péče a pomoci. Děkujeme všem, kteří s námi oslavili toto výročí a kteří nám s důvěrou svěřili do péče své blízké. Těšíme se zase někdy na podobné přátelské setkání.

Bc. Marie Prášková, Post. Grad, sociální pracovnice, Domov se zvláštním režimem v Břevnici

Koncert Tomáše Kluse

Tábor – Ve středu 14. listopadu jsme navštívili koncert Tomáše Kluse. Koncert se konal ve velkém sále hotelu Palcát, trval úctyhodné tři hodiny, byl velmi živelný, energický a diváky udržoval v neustálé aktivitě. Zazněly nové písničky z posledního alba i staré známé skladby. Tomáš Klus během koncertu vystřídal několik kytar. Několikrát se doslova ztratil z pódia a divákům trvalo docela dlouho, než zjistili, oč jde. Občas totiž vzal do ruky bezdrátový

mikrofon a procházel se mezi diváky. Tyto výlety spojené s focením a autogramy se protáhly na více než deset minut. Koncert jsme si moc užili a budeme dlouho vzpomínat. Volný vstup na koncert pro klienty stacionáře Klíček umožnil management Tomáše Kluse, a to konkrétně velmi příjemný pan Jan Seidel. Touto cestou jim děkujeme.

Aleš Durdiak, Denní a týdenní stacionář Klíček, Tábor – Záluží

Podzim v Centru LADA

Pacov – Letošní podzim přinesl několik zajímavých akcí, o které stojí za to se podělit. V září jsme se vypravili do Třeboně, prošli jsme historické centrum města a prohlédli si místní pivovar. Za několik dní jsme se v Humpolci zúčastnili charitativního běhu „HraniRun no. 1“. V říjnu jsme v rámci dne otevřených dveří mohli prožít krásný den díky zážitkovému programu „Bubno-

vání v kruhu“, které občas vyvolalo menší zemětřesení. V týdnu před svátečním 28. říjnem jsme na zahradě zasadili Lípu republiky. Tu jsme, podobně jako celé naše Centrum, ještě dozdobili státními vlájkami vlastní výroby. Vrcholem každého roku je pro nás benefiční akce pro veřejnost. Letos jsme pozvali Vítu Marčíka, který svojí hrou „Robinson Crusoe“ dokázal s moudrostí a humorem skloubit klasický příběh s ukázkovou integrací lidí s hendikepem do běžné společnosti. Začátkem listopadu jsme se poprvé zúčastnili turnaje v kuželkách. Naši „Lajdáčci“ se utkali s „Klíčkaři“ z Klíčku ze Záluží u Tábora. Letošní podzim opravdu stál za to!

Mgr. Rostislav Horek, zástupce ředitelky, Centrum LADA, z. s., Pacov

Vystoupení žáků ZŠ Žákovská

Haviřov – Od 11. do 14. října se lidé po celém Česku pustili do aktivit, které mohly pomoci druhým lidem, přírodě nebo jejich okolí v rámci projektu „72 hodin dobrovolnictví“. Bylo však možné zapojit se i jinak, např. vymyslet úklidovou akci, zazpívat seniorům či natřít autobusovou zastávku. Náš domov navštívili žáci 6. tříd Základní školy Žákovská. Naším seniorům

předčítali pasáže z knihy Karla Poláčka „Bylo nás pět“ a společně si pak zazpívali známé lidové písně. Program byl koncipován ke 100. výročí vzniku naší republiky. Spojení dvou generací a příjemné sdílení času – to byl účel návštěvy dětí v našem domově. Poděkování za přípravu této povedené akce patří jejich učitelkám p. Hrabalové a Juricové. Jsme moc rádi, že jsme pomohli sblížit rozdílné generace a ukázat dětem smysluplnost dobrovolnické činnosti.

Milada Kubová, aktivizační pracovnice Domov seniorů Haviřov, středisko LUNA

Miniolympiáda

Česká Třebová – Ve středu 10. října se v našem domově konala u příležitosti oslav Dne seniorů tradiční Miniolympiáda. Letos poprvé nesoutěžila družstva, ale každý sám za sebe. Pro účastníky bylo připraveno 6 stanovišť: dvě byla sportovní – kuželky a hod na terč, na dalších měli senioři za úkol správně seřadit známé dvojice (Adam a Eva, Bohdalová a Dvořák, Voskovec a Werich...), poskládat puzzle z českořebovských fotografií, připnout kolíčky na kus „oblečení“ z kartonu nebo vyjmenovat povolání začínající na vylosované písmeno. Soutěž byla velmi vyrovnaná.

ný a nakonec vítěze, druhé a třetí místo dělil vždy jediný bod. S uspořádáním této akce nám přišli pomoci studenti VOŠ a SŠT Česká Třebová, obor sociální práce. Touto cestou děkujeme studentům, paní učitelce Mgr. Lence Velebné i vedení školy za nepostradatelnou pomoc.

Helena Mechlová, DiS., aktivizační pracovnice, Domov pro seniory Česká Třebová

Střípky z domova

Dýně jako z pohádky

Praha – Podzim je čas sklizně a ohlédnutí za létem. V našem domově jsme na konci září sklízeli „obří“ dýně. Na začátku byl nápad vytvořit pro obyvatele domova bylinkovou zahrádku a pokusit se vypěstovat základní druhy zeleniny. Obnovili jsme zarostlou terasu u jedné z budov a založili bylinkový záhon. Klienti byli zvědaví a chodili se dívat, jak sazenice rostou, a měli radost z každé nové květiny. Zahrádní terapie není jen práce na zahradě, nabízí rovněž řadu možností a aktivit vhodných pro seniory. Pro mnohé se stala zahrada cílem procházky a místem k setkání s rodinou. Také zde rádi vzpomínali na své zahrady a dělili se s námi o své zkušenosti. Malé sazenice jsme přesadili do kompostu na za-

hradě a zalévali a zalévali. Po třech měsících vyrostli „obří“, sedm velkých dýní, na které se chodili dívat i lidé z okolí, ta největší vážila 45 kg. Vystavili jsme je ve vstupní hale domova. Většina dýní skončila v kuchyni, kde z nich naši šikovní kuchaři připravili polévky, pyré a koláč. Ty zbylé jsme použili jako dekoraci a nezapomněli jsme si nechat semínka. Pěstování dýní je jednoduché a odměna veliká, tak proč to nezkusit příští rok znovu?

*Mgr. Hana Vydrová, sociální pracovnice,
Domov pro seniory Nová slunečnice, Praha 8*

Návštěva koníka Emila

Brno – Říká se, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu... Ne všem je ale dopřáno na ten hřbet vylézt a kochat se okolním světem. To nám však nezabránilo, abychom zážitky ze setkání s koníkem dopřáli i našim klientům. náš domov navštívil koník velkého jména, ovšem malého vzrůstu. Jmenuje se Emil a je to koník plemene Falabella. Velkou výhodou jeho vzrůstu je, že i klient na vozíku mu může pohlédnout z očí do očí. Emilova chovatelka Veronika Šranková nám Emila předsta-

vila, popsala chov tohoto plemene i to, jak koníka trénuje a co všechno zvládne. Velký ohlas vzbudily Emilovy odlehčené tenisky z daleké Ameriky. Obouvá je pouze po dobu své návštěvy ve vnitřních prostorách, a to zejména z důvodu bezpečnosti koníka jako prevence uklouznutí a zranění. Potom už se společně vydali mezi klienty, každý mohl Emila hřebelcovat, hladit a zdobit jeho hřívu. Klienti byli velice spokojeni a ohlasy napovídají, že to nebyla Emilova poslední návštěva v našem domově.

*Lenka Bumbálek Ryšánková,
ergoterapeutka, Domov pro seniory
Mikuláškově náměstí, Brno*

XVI. podzimní ples pro osoby se zdravotním postižením

Červený Hrádek – Dne 31. října se v Městském společenském domě v Kolíně konal XVI. podzimní ples pro osoby se zdravotním postižením. Toto setkání pořádal již druhým rokem Domov Na Hrádku ve spolupráci se spolkem Hrádeček – Červený Hrádek a Městem Kolín. Záštitu nad plesem převzali MPSV, senátorka Emílie Trísková, hejtmanka Středočeského kraje Jaroslava Pokorná Jermanová a radní pro

oblast sociálních věcí Aneta Heřmanová, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký a Vít Rakušan, starosta města Kolín. V sále se sešlo 530 tanečnic a tanečníků. Ples zahájila ředitelka Domova Na Hrádku Jana Pilná, zdravici přednesl místostarosta města Kolína Michael Kašpar. Prvním překvapením byla ukázka pole dance Nicolý Amy Vinduškové. Její akrobatické umění hosté sledovali se zájmem a napětím. Následovalo

vystoupení zpěváků Standy Hložka a Heidi Janků. S velkou radostí byli také přivítáni Maxíci. Program celého plesu doprovázela hudba kapely Eso. Rozjaření tanečníci tleskali, skákali, zpívali a ohromně se bavili. Vyvrcholením této společenské akce bylo vyhlášení vítězů taneční soutěže „Nejlepší taneční pár“ a také soutěže o nejlepšího tanečníka a tanečnici „Podzimní škrpál“. A co napsat na závěr? Rádi jsme vás viděli, společně si užili chvíle zábavy. Tak zase příští rok!

*Jitka Tesařová, sociální pracovnice,
Domov Na Hrádku, p. s. s., Červený Hrádek*

Halloweenský karneval

Kyjov – Přestože je u nás tradiční podzimní svátek Památka zesnulých – Dušičky, rozhodly se pracovnice sociálně aktivizačních služeb a azylového domu uspořádat pro své uživatelské karneval v rámci oblíbeného anglo-amerického svátku Halloween.

Pro správnou atmosféru vyzdobily prostor kostlivci, duchy, dýněmi, pavouky a světélky. Výzdoba se připravovala předem v tvořivých dílnách, kterých se účastnily maminky s dětmi využívající naše služby. Společně s maminkami pracovnice připravily i pohoštění – jednohubky s pavouky a veselé muffiny. Pro účastníky karnevalu byla připravena diskotéka v maskách, soutěže, např. kuželkování, oblíbená židličkovaná, házení na cíl nebo plnění úkolu na čas. Vrcholem programu byla stezka odvahy temným sklepením za svitu svíček. Maminky s dětmi si užily odpoledne plné zážitků. Všichni se pobavili, zasmáli a trošku i báli. Za odvalu i snahu si děti odnesly pěkné dárky, nové prožitky a nadšení ze splnění úkolů.

*Sociální pracovnice SAS RD,
Centrum sociálních služeb Kyjov*

Filmový podvečer s dobrovolníky

Podbořany – V pátek 9. listopadu se uskutečnil „Filmový podvečer s dobrovolníky“, který si pro naše klienty připravili dobrovolníci z apoštolské církve, sboru bez hranic Podbořany. Volnou chvíli před začátkem promítání jsme si krátili povídáním při kávě a občerstvení, které připravili

Střípky z domova

dobrovolníci. Během promítání komedie Taková normální rodinka se ze sálu ozýval smích všech zúčastněných. Děkujeme všem dobrovolníkům a jejich přátelům za příjemně strávený večer.

Zuzana Příhodová, sociální pracovnice

Stále slyšíme a čteme o vztahu k bližnímu, o lásce k němu. A skutek? My v Domově máme velké štěstí, protože máme své milé dobrovolnice a dobrovolníky. Ještě se nenašel nikdo, kdo by sečetl tu spoustu času a práce, kterou nám věnovali a věnují. Naposledy krásný večer: setkání, pohoštění a veselý film, vše bezvadně připraveno. Když čtu pozvání na různé jejich akce, začnou mi v srdci hrát zvláštní a krásné struny. Mám též pocit, že to bude prima. Zvláštní. Jediné, co je třeba vyslovit závěrem: tisíceré díky jim – dobrovolnicím a dobrovolníkům.

Milan Zelenka, klient

Domova pro seniory Podbořany, p. o.

Kalendář klientek

Brno – Příběh našeho kalendáře začal loni před Vánoci, kdy se fotografka Zuzana Bokůvková přihlásila v rámci projektu Ježíškova vnučata ke splnění přání jedné z našich klientek a později přišla s nápadem fotografování, při němž se klientky na pár hodin proměnily v modelky. Fotografie vzbudily velký ohlas, přišlo nám tedy líto, že by je nikdo neviděl. A pak už byl jen krok ke stvoření kalendáře. Odvahu zveřejnit svůj portrét našlo 13 modelek, jejichž průměrný věk je 86 let, nejstarší bylo v době fotografování 93 let! Kalendář „Krásná 2019“ byl pokřtěn 15. listopadu na Podzimní zábavě společně s modelkami a autorkou, která se svými spolupracovnicemi do projektu věnovala svůj čas a úsilí bez nároku na jakoukoliv odměnu. My každopádně chceme poděkovat všem za přístup k modelkám, nadšení inspirovat ostatní a dělat radost

(nejen o Vánocích). Kalendář je výsledek snažení dobrých lidí o dobrou věc. Budiž také poselstvím o tom, že z malého skutku (splněného přání z Ježíškových vnučat) mohou vzniknout velké a důležité věci.

*Markéta Čechová, aktivizační pracovnice,
Domov pro seniory Koniklecová, Brno*

Kuchařina je umění

Vodňany – Ve dnech 10.–11. listopadu se v Praze konalo finále kulinařské soutěže „Nejlepší kuchař ve společném stravování roku 2018“, které pořádala Asociace kuchařů a cukrářů. CSP Vodňany postoupilo do užšího finále 15 kuchařů z celé ČR, kde bojovalo v kategorii Nejlepší hlavní pokrm pro seniory 70+. Zástupkyní naší kuchyně byla Ivana Králová, ve finále soutěžila s kaprem po Třeboňsku. A jak soutěž probí-

hala? Ve finále se vařil hlavní pokrm na 15 porcí, za 2 hodiny doputoval k porotě a také k soutěžícím a divákům a poté byla I. Králová podrobena všetečným otázkám. Odborná porota ohodnotila formu této úpravy velmi pozitivně. Volba dle podmínek – regionální strava a aktuální období – byla pro nás jasná, neboť co je tak typické pro naši oblast než rybníky, ryby a podzimní brambory. Díky soutěži jsme získali nejen poukaz zdarma na kurz Sekce veřejného stravování dle vlastního výběru, ale máme i plno nových zkušeností a nových přátelství.

*Daniela Davidová, ředitelka,
Centrum sociální pomoci Vodňany*

První republika v Bechyni

Bechyně – Celý národ slavil v posledním říjnovém týdnu stoleté výročí vzniku Československé republiky. Také my jsme se pustili do vlastních oslav i proto, že mnozí z klientů se v tomto období narodili a ve vzpomínkách se do doby svého dětství vraceli. Nechali jsme se inspirovat i tak všedními věcmi, jako je stravování. Po celý týden jsme ochutnávali jídla významných a známých osobností: prezidenta T. G. Masaryka, Edvarda Beneše, ale i hvězd filmového plátna, např. Vlasty Buriana. V pondělí byl pro klienty připraven zábavný kvíz. Program následujících dnů byl věnován životopisům prvorepublikových osobností, hudbě či stavbě bechyňského

mostu „Duha“, který byl zprovozněn před 90 lety. Kronikou města Bechyně z 20. a 30. let nás provedl místní amatérský historik pan Gärtner. Program vyvrcholil čtvrtletní slavnostní kavárnou, kde klienti mohli sledovat rok po roku průřez společenskými, politickými, sportovními a kulturními událostmi první republiky. Mohli se také vyfotografovat ve stylovém fotokoutku spolu s aktivizačními pracovníci oblečenými ve stylu 30. let. Rekvizity jako klobouky, boa a další doplňky umocnily atmosféru fotografií a skládily nečekaný úspěch nejen v domově, ale také u veřejnosti. A vznikl i nápad sestavit z těchto fotografií kalendář.

*Mgr. Marie Ondřichová, aktivizační pracovnice,
Domov pro seniory Bechyně*

Jarmark, jarmáááárk!

Dubí – Milujeme jarmark. Vlastně by toto úplně stačilo a nemuselo by se nic víc psát, ale... Nemohla bych vám všem říct, jak příjemná byla atmosféra a jak jsme si to užili. Na předvánočním jarmarku bylo i letos k vidění mnoho krásných věcí z na-

ších dílen. Bonusem pro seniory je to, že se cítí užiteční, plnohodnotně tráví svůj čas, mnohdy rozvíjejí nebo alespoň udržují své schopnosti a sami vidí, že ještě ledacos dovedou, jsou spokojeni a hrdí na sebe a svou práci. Řady prodejců jsme rozšířili o dřevěné výrobky z chráněné dílny In design, prodejce s oříšky a cukrovínami, oděvy a také o odpočinkový koutek s kávou a možností vyrobit si vlastní hvězdu. Děkuji všem, kteří se podíleli svou prací a nápady nebo tím, že přišli. My všichni z Podkrušnohorských domovů sociálních služeb vám a vašim blízkým přejeme krásné, pohodové a láskyplné svátky.

*Mgr. Kateřina Zemanová, vedoucí sociálního úseku,
Podkrušnohorské domovy sociálních služeb Dubí – Teplice, p. o.*

NOVĚ
VELIKOST
XL

Správná volba, která šetří čas i námahu

Inovativní kalhotky s elastickými
bočními pásy **MoliCare® Elastic**
jsou nyní **BEZ DOPLATKU**

Intuitivní a snadné použití

- Díky elastickým bočním pásům šetří 24 % fyzické námahy pečovateli

Šetří čas personálu

- O 20 % kratší doba aplikace se dvěma širokými lepicími na suchý zip
- Ušetří personálu 1 hodinu denně*

Výběr savostí na den i noc

- Kalhotky s elastickými bočními pásy jsou nyní dostupné jak na den, tak na noc a nově i v super savé variantě

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 150**, navštivte **www.hartmann.cz** nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

* U zařízení se 120 lůžky při výměně pomůcky 3x denně

O krok dál
pro zdraví